30/77

Akbaba

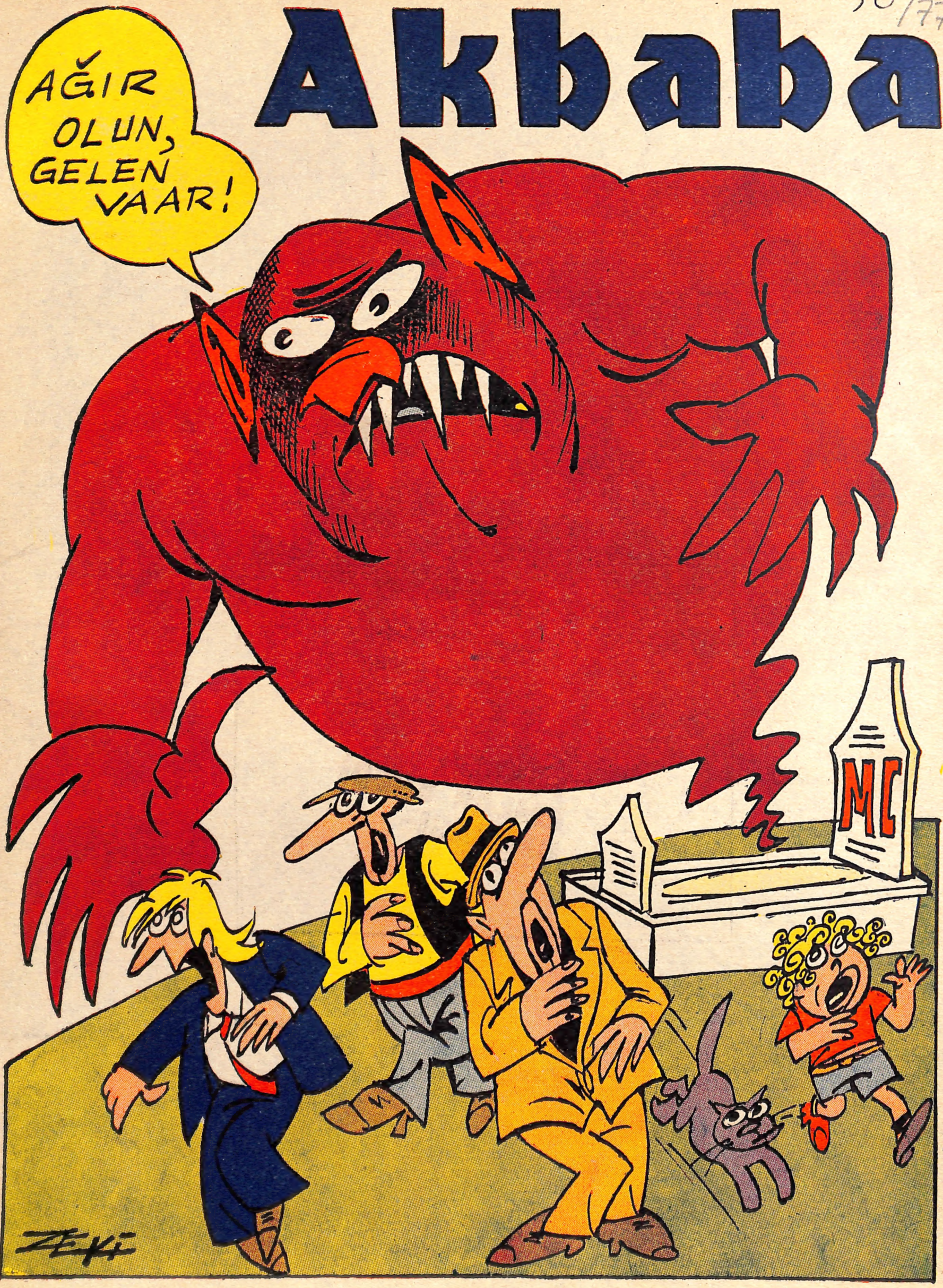

200000 TL
ev kredisidir
-o sıcak yuvanız
kendi malınız olsun istemez misiniz?
kısmetse olur demeden, oturup beklemeden
tasarruflarınız değerlensin,'
mutluluğunuz devam etsin istemez misiniz?
yeni yapı tasarrufu sistemiyle;
paranıza hem faiz, hem de 15 yıl vadeli
200.000.-tl ev kredisi almak istemez misiniz?
TÜRKİYE
EMLAK KREDİ
BANKASI

Ak — 172

Akbaba

Kurucusu : Yusuf Ziya ORTAÇ

Yıl : 55 — Cilt : 32 — Sayı : 30 * Haftalık Siyasî Mizah Gazetesi * 20 Temmuz 1977 — Fiatı 250 Kuruş

BİR İSİM KOYMAK GEREKİR Mİ?

PARLÂMENTONUN en büyük partisi bu işe karşı. Kamuoyu karşı. İşçi temsilcileri istemiyor, sermaye kesimi istemiyor. Birkaç parti borazanını saymazsanız basın bütünüyle karşı çıkıyor. Millete rağmen hükümet diye buna denir işte. Dedikleri dedik, çaldıkları düdük adamların. Daha doğrusu, hesap verme korkusunun çatlak zurnası.

Söylenenler yalanıp yutuldu bir güzel. Üç lider öpüşüp koklaştılar. Sivrilikler törpülendi. MC'nin cesedi tabuttan çıkarıldı, gerisinden hayat pompalanmaya başlandı.

Bu çılgınlık ortamında, üzerine düşen son fedâkârlığı da yaptı bay Ecevit. Hem de Başbakanlık istemeden. Bay Süleyman Demirel ise, üstünde düşünmeye gerek bile görmeden «hayır»ı bastırdı. Tıpkı üç partinin bir olup çocukça bir inatla programını bile dinlemedikleri CHP hükümetine «hayır» dedikleri gibi.

«Nasıl bir hükümet?» sorusu zaten başından beri «nasıl olursa olsun, yeter ki ben içinde olayım,» biçiminde yanıtlanmıyor muydu?. İşte becerdiler. Hazırlanan hükümet AP, MSP, ve MHP'yi içeriyor şimdi. Bu satırlar yazılırken esas üzerindeki görüşmeler tamamlanmış, sıra koltukların paylaşılmasına gelmiş bulunuyor.

Hem de ne paylaşmak! «İtişmeyelim beyler, hepimize yer var,» dercesine...

Bakanlıklar az mı geldi? Zarar yok. Böl Maliye Bakanlığını ikiye, böl Sanayi Bakanlığını ikiye. Memleketi böldüğün gibi bakanlıkları da böl. Al sana, al sana, al sana da... İsteyen istediğini alsın da dırıltı dinsin. Koltuk uğruna böylesine bir alçalma tarihimizin hangi döneminde görülmüştür? Oldu olacak Başbakanlık koltuğunu da paylaşsınlar. İki Başbakan, bir tane de baş başbakan. O zaman koalisyon hiç parçalanmaz işte.

Bu garip ortaklığın adı ne olacak şimdi? MC. adının birçok kulakta sevimsiz çağrışımlar yapması nedeniyle artık kullanılmayacağı besbelli. Bir gazete tutmuş, yapacak başka iş kalmamış gibi, okurlarının arasında açtığı anketle hükümete isim arıyor. Gerçekten ne olmalı koalisyonun ismi? Önceden VC. vardı. Sonra MC. çıkageldi. Bu yenisinin adına CC., yani «Cici Cephe» dersek sevimsizliğini giderebilir miyiz?.

Yetmez. İsmini değiştirmek yetmez. Leş kargasını kafese koyup üstüne «kanarya» yazsanız kimi kandırabilirsiniz? Bu hilkat garibesi de, yalnızca ortadan temelli kalktığı zaman bir sevimlilik kazanabilir.

Şimdi hep birlikte durup kendimize soralım: Önümüzdeki günlerde neler göreceğiz?.

Hiiç... Aynısından biraz daha.

Kurbanlı, dualı temel atma törenlerini...

Yakası kurt rozetli, eli bıçaklı haydutların kan dökmelerini...

Göklere fırlayan fiyatları...

Elektriğimiz yanmazken mum ışığında kasılıp duran barajlar kıralını..

Dayı, birader, emmioğlu, yeğen yolsuzluklarını...

İyice gerilmiş olan ekonomik halatların birbiri ardından çatır çatır kopmalarını...

Kıbrıs sorununun kördüğüme, Ege'nin balık çorbasına, ambargonun deli gömleğine dönüşmesini...

Otuz iki kısım, tekmili birden!..

İş bunlarla bitmeyebilir kuşkusuz. Aklımıza getirmekten dahi ürktüğümüz kötü şeyler olabilir. Demokrasi uzun bir süre için rafa kaldırılabilir. Düşünce ve söz söyleme özgürlükleri alabildiğince kısıtlanabilir.

Gidiş bu yönde. Bu saydıklarımızın kötümserce düşünceler olduğunu gösterecek bir belirti yok olayların akışında.

Artık akılların başlara devşirilmesi zamanı geldi.

Artık mantığın ve sağlıklı düşüncenin dişiyle tırnağıyla kendini savunmasının, karşı koymasının zamanı geldi.

AKBABA

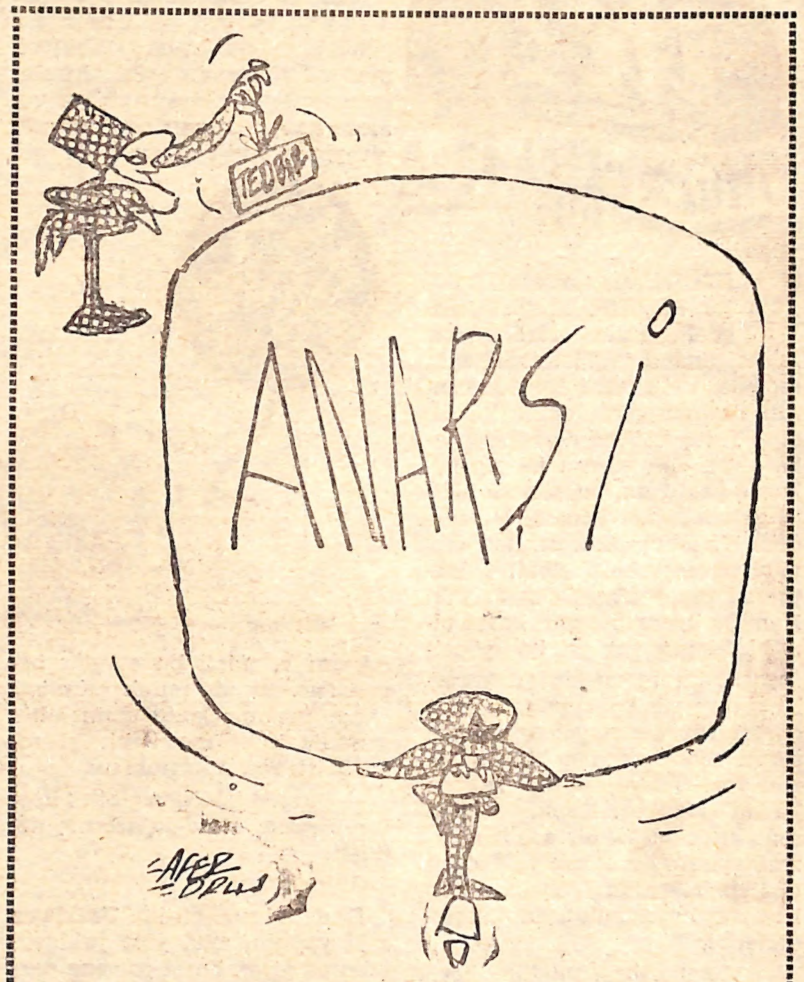

— Anarşi için bir tedbir paketi hazırlanacak —

Demirel, Beyaz İdi Amin'e benzetildi —

Her devrin iti!

Muzaffer İzgü

SEVGİLİ arkadaşım,

Bu küçücük ilçede sürgünlüğümün dört ay, on ikinci gününü tamamladığımda seçimler oldu, yani beş haziran. Altı haziran günü okula gitmedim. Tutupda TRT de yalan yanlış seçim sonuçlarını izleyip uykusuz kaldığımı, bu yüzden okula gidemediğimi sanma. Hastaydım. Kim buyruk vermişse vermiş, verenler belli elbette, doktordan rapor alma olanağı yok. Hani şu bizim bir gün hasta olma hakkımız var ya, işte yönetmeliğin bu maddesinden yararlanarak, o günü yattım. Gazeteler de bir gün sonra geleceği için, seçim sonuçlarından hiç haberim yok. Öğleye doğru, baktım kapım çalınıyor. Kapım dediysem, kırık dökük bir odada oturmaktayım. Açtım kapıyı, bizim okulun hademesi. Zavallı ezberlemiş sanırım müdürün söylediklerini:

— Mümtaz bey, müdür beyimiz hastaysanız geçmiş olsun, diyor. Yok hasta değil de dinlemek istiyorsanız, kendileri hiç merak etmesinler, ben idare ederim, diyor...

Hemen anladım, galiba CHP önde gidiyordu. Yoksa, tutup da bizim müdür bana geçmiş olsun için okul hademesini gönderecek veya dinlenmek istiyorsam(idare edecek, Allah göstermesin.

Bir can geldi bana arkadaşım. Hademeyi gönderdikten sonra, kalktım, giyindim, okula geldim. Müdür pencereden görmüş; koştu geldi:

— Aman Mümtaz bey, dedi, niye geldiniz, benzinizi sarı gördüm, gidip Allahaşkına yatın!

Koluma girdi utanmaz adam.. diyorum. Sürgün geldiğimin ilk günü bana ne yapmıştı biliyor musun? Kimsenin evini kiralamaması için, gizliden gizliye velilere haber salmıştı. Sonunda bir yürekli veli çıkmıştı da bir

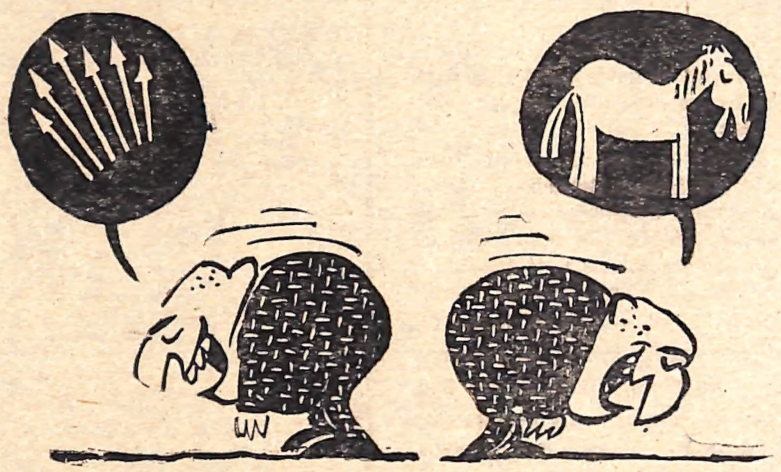

odasını vermişti bu sürgün öğretmene. Bir de nutuk çekmişti bana, makam koltuğunun bir yanında kırat resmi, bir yanında kurt resmi olaraktan:

— Burada istediğin gibi at koşturamazsın, atını boğazlarız, demişti.

Gülmüştüm.

Evet koluma girdi. Uzaklaşır gibi yaptım, ama yine yaklaştı, koluma girdi. Zorla odasına soktu. O da nesi, ne kurt vardı. Odasında, ne de kırat. Resimlerin olmadığının farkına vardığımı anladı, ufak insan:

— Ne zamandır Mümtaz bey bu odaya bir çekidüzen vereyim, diyordum, kısmet bugüneymiş, dedi.

İnan ki kardeşim, insan bu gibilerden iğrenemiyor bile. İğrenmek bile yüce bir duygu... Neyse, çayları söyledi. Ardından ne dedi biliyor musun?

— Benim yüzüm Ecevit'e benziyor değil mi?

Bunlar, suratla beyni birbirine karıştırdıkları için, bulanık gözlü danalara benziyorlar.

Kapıyı kapattı, masasına oturdu, fısıldadı:

— İstiyorum, vallahi billahi istiyorum Ecevit'in başbakan olmasını, dedi. Nedir canım, bunca öğrencinin canına kıymalar, okulların kapanmaları, hele hayat pahalılığı. Aldığımız maaş boğazımıza yetmiyor. Mahvetti aslına bakarsan Demirel ülkeyi.

Oysa ki, daha iki ay önce, bir öğretmen kurulu toplantısında:

«Çok şükür aldığımız maaş bize yetiyor. İnsan kanatkâr olmasını bilmeli» diyen adam bu.

Oh zevkine varayım şu işin. Ayak ayak üstüne attım. Çayımı içiyorum. Hiç mi hiç konuşmuyorum, bizim müdür efendi suçluların telâşı içinde konuştukça anlatıyordu. Az sonra kendi kafasındaki müdür yardımcısı da geldi. Bana bir hoş geldin demeyiş olan adam...

— Oooo, diyor, Mümtaz bey nasılsınız, vallahi dün akşam rüyamda sizi gördüm.

Şimdi sormak var, teneke çalıyor muydun, diye ama, vazgeç Mümtaz sorma, bu da müdürü gibi suçluları telâşı içinde anlatsın,, konuşsun. Konuşuyor da:

— Vallahi sayın müdürüm, ülkeyi ancak dirayetli bir başbakan, okkalı bir iktidar kurtarabilir...

— Elbette canım, biz de zaten Mümtaz beyle onu konuşuyorduk. Ben diyordum ki Ecevit...

— Efendim ben de hanıma dedim dün akşam, olmaz dedim, aslında Ecevit kurtaracaktır bu ülkeyi, dedim. Vallahi billahi böyle dedim.

Akşam üzeri, müdür tekrar koluma girince, bir yanıma da yardımcısı geçince anladım ki, ilden gelen haberler kendileri yönünden pek iç açıcı değil...

— Buyrun Mümtaz bey!.

— Buyrun buyrun!.

İlçede benimle birlikte ha, yolda yürümek ha, yürürken konuşmak ha. Bırakınız memuran takımını, ilçeli bile konuşmağa korkardı. Ama müdür şimdi kolumda. İnanır mısın kardeşim, ayrı bir zevk duyuyordum bu adamların böyle ufalmalarından Nereye gidiyoruz, bildiğim yok ki. Yol, doğruca şehir kulübüne gidiyor. Bilirsin, her ilçenin bir şehir kulübü olur, burada gündüz kumar oynar memuran takımı, gece de kafaları çekerler. Birkaç magazini bol gazete bulunur, kitap mitap hak getire. Ve ben bu ilçeye geldiğimden beri, buraya hiç adım atmamışım. Zaten atmış olsam kiminle konuşacağım ki. Girdik içeri. Kim masasına buyur etti bizi biliyor musun, ilçenin emniyet komiseri...

— Buyrun Mümtaz bey, buyrun müdür bey...

Önce benim adım söyleniyordu.

İlk söz ne diyor biliyor musun emniyet komiseri:

— Yahu ne zamandır derdim kendi kendime, şu Mümtaz beyi birgün kolundan tutup şehir kulübüne göttürelim, konuşalım, hoşbeş edelim, diye.

Oysa ki, aynı adam bundan üç ay önce birgün okula gelmiş, bana:

— Hakkında çok şey biliyoruz ayağını denk at, demişti.

— Ya ya, komiserim, dedi yardımcı, bakın sizin yapmadığınızı biz yaptık, Mümtaz beyi şehir kulübüne getirdik.

Çaylar geldi... Meğer benim hiç haberim yokmuş, komiser bey koyu Ecevit'çiymiş. Karısı da oyunu Ecevit'e vermiş, kendisi de...

Elleme konuşsunlar... Müdür, yardımcısı, ilçenin komiseri, konuşup duruyorlar. Konuşurken de hep benim gözlerimin içine bakıyorlar, onaylamamı bekliyorlar... Onlar söyleşiyi böyle koyulaştırmışlardı ki, doktor girdi içeriye. Öyle bir «Ooooo» çekerek masaya yanaştı ki, sorma. Meğer bu «Oooo» banaymış.

— Oh efendim oh, yerlere halılar serdirelim, Mümtaz beyimiz kulübe teşrif buyurdular... Neredesiniz Allahaşkına şimdiye

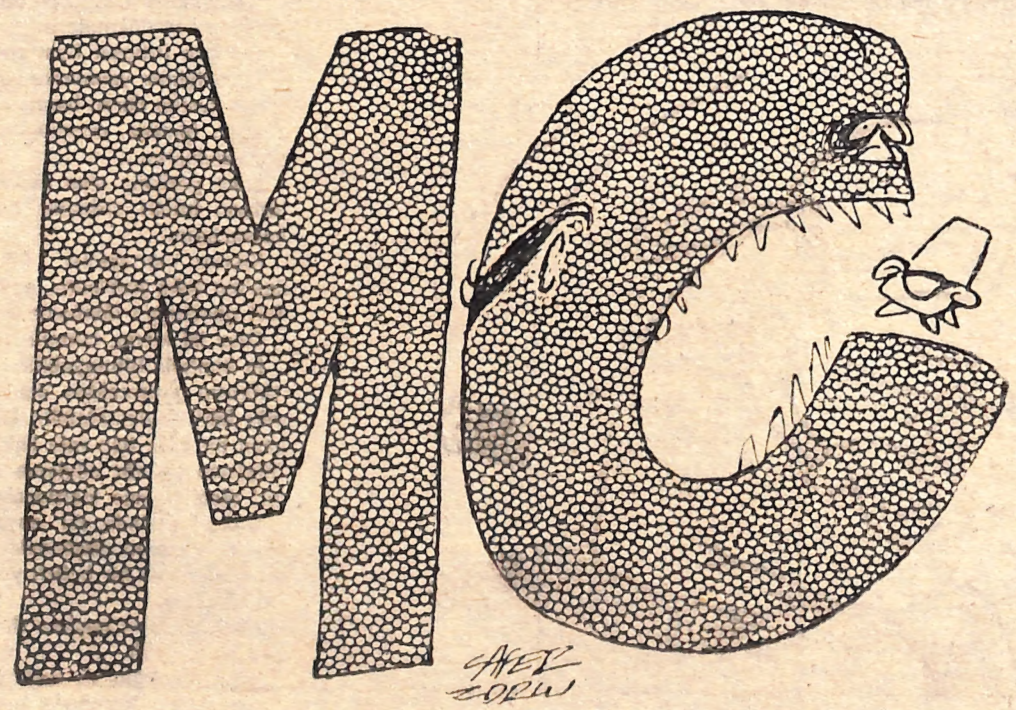

Yazısız

dek Mümtaz bey? İnsan şuracığa bir uğramaz mı, burada da memur kardeşlerim var demez mi?

Çaylar tazelendi, doktordan... İnanmazsın, meğer bizim ilçenin ecza dolaplı doktoru da Ecevit, çiymiş de haberim yokmuş.

— Aman doktor yapma etme yahu!...

Yok ha, ben demiyorum, ben suskunum kardeşim, ötekiler öyle diyorlar doktora... Ama doktor onları bir saniyenin içinde mat ediveriyor, cüzdanından küçücük bir Ecevit resmi çıkarıyor.

— Tam kalbimin üzerinde, diyor.

Anlıyorum iyiden iyiye, CHP çok önde. Burada bu takımın davranışına bak, ne gazeteye bakmana gerek kalır, ne de seçim sonuçlarını şuradan buradan öğrenmene...

Al sana bir «Ooooo» daha... Bu da mal müdürü. Buraya geldiğimde, bir aya yakın aylığımı vermeyip beni perişan eden mal müdürü...

— Amman efendim Mümtaz bey en sonunda tenezzül buyurup şehir kulübüne gelmişler.

Bu kez soğukluklar geliyor, mal müdürünün kesesinden içiyoruz. Aralarında konuşuyorlar, ama hep seçim üzre, iktidar üzre... Diyor ki mal müdürü:

— Memleketteki babama bile yazdım, diyor, baba baba, evlâtlarını düşünüyorsan bu kez CHP ne oy ver, diye yazdım.

Kaymakam geldi az sonra. Ne de olsa adam kaymakam, öyle ötekiler gibi «Oooo» çekmedi ama, geldi masamıza, hem de yanıma oturdu. Elini omzuma koyarak:

— Nasılsınız Mümtaz bey? dedi.

Bunun eli kolu daha uzun, anlaşılan en çok milletvekilini CHP çıkaracak, belli, sormuş öğrenmiş telefonlardan. Kaymakam masaya oturunca, söyleşi biraz

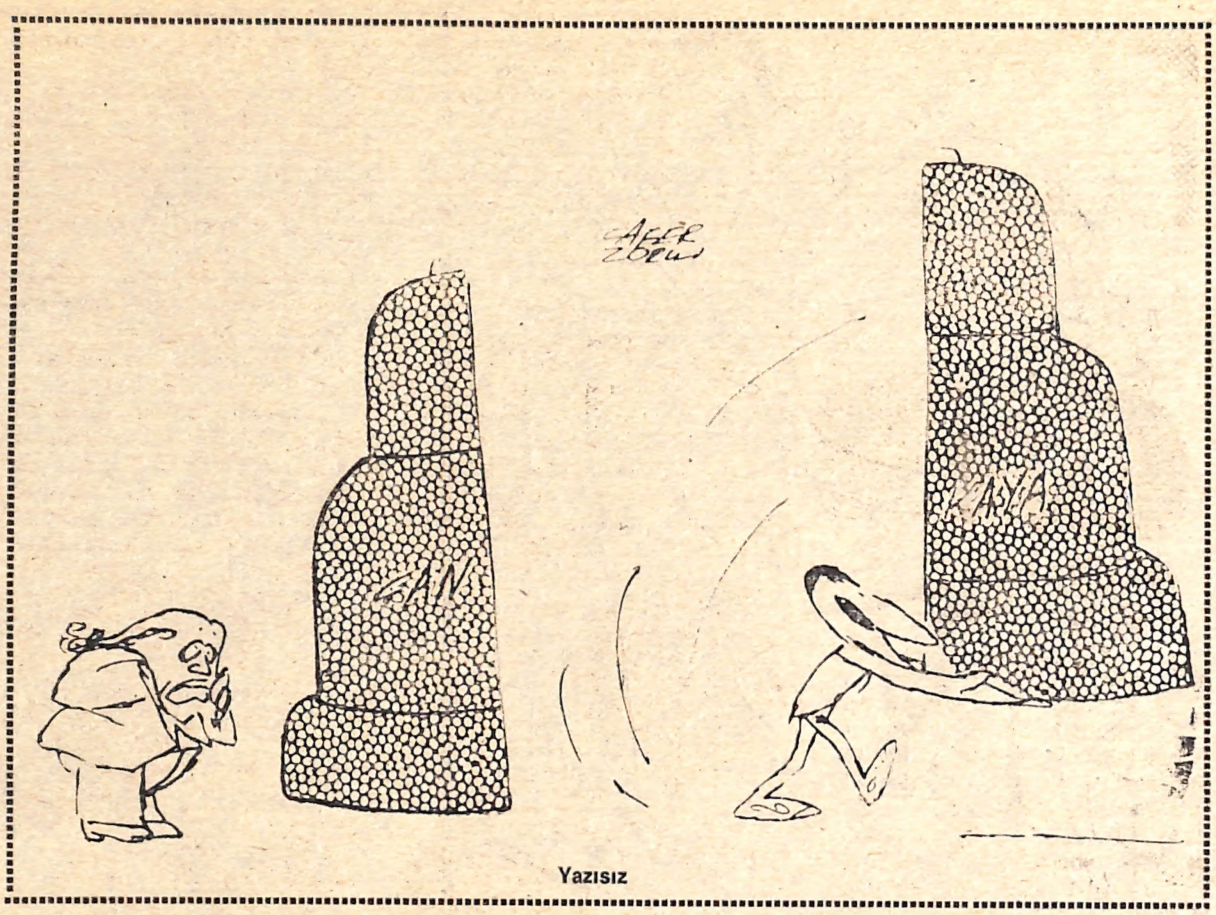

Yazısız

kesilir gibi oldu ama, az sonra yine koyulaştı.

— Denemek gerekmiş efendim, hep Süleyman bey olacak değilmiş ya. Zaten olmuşda nolmuş. Şayet olmuşsa erken seçim niye olmuş?.

— Ya ya beyefendi vallahi öyle.

— Billahi beyefendi, billahi öyle...

— Az önce de zaten Mümtaz beyle...

Evet kardeşim, o gece bu takım ne yaptı biliyor musun? Bana şölen verdi. Öneri kaymakam beyden geldi.

— Mümtaz beye bir hoşgeldin şöleni veremedik. Ne zamandır diyordum ki, aramıza katılan bu güzide arkadaşımıza...

Ötekiler baş salladılar:

— Ya ya efendim...

— Çok uygun efendim...

O gece kadehler şerefime kalktı, şerefime indi...

— Mümtaz bey ilçemize hoş geldiniz...

— Şerefinize...

Nasıl güldüm o gece eve gelince, kahkahalarla güldüm, dakikalarca güldüm. Güldüm... Güldüm... Güldüm...

Şimdi durum nasıl diye soracaksın? Dün akşam Demirel radyoda, «Güven oyu alacağı kesinlikle belli olmayan Ecevit'in» gibi sözlerinden sonra, bu sabah müdürün odasına girdiğimde ne göreyim, kıratın resmini yine duvara asmış, ama kapıdan yana, hem de eskisinden az aşağıya. Karşılaşınca, gözlerimin içine bakmadan, «Merhaba» diyor. Öteki takım da yolda, belde beni görünce yönlerini değiştiriyorlar. Yâni senin anlayacağın bize bu takımdan bir şölen daha var.

— Aaa geçen seferki hoşgeldin şöleni olmadı, asıl şölen bu olacak Mümtaz bey!

Ben ne yapacağım, o zaman güleceğim, güleceğim, güleceğim...

Selamlar kardeşim.

Muzaffer İZGÜ

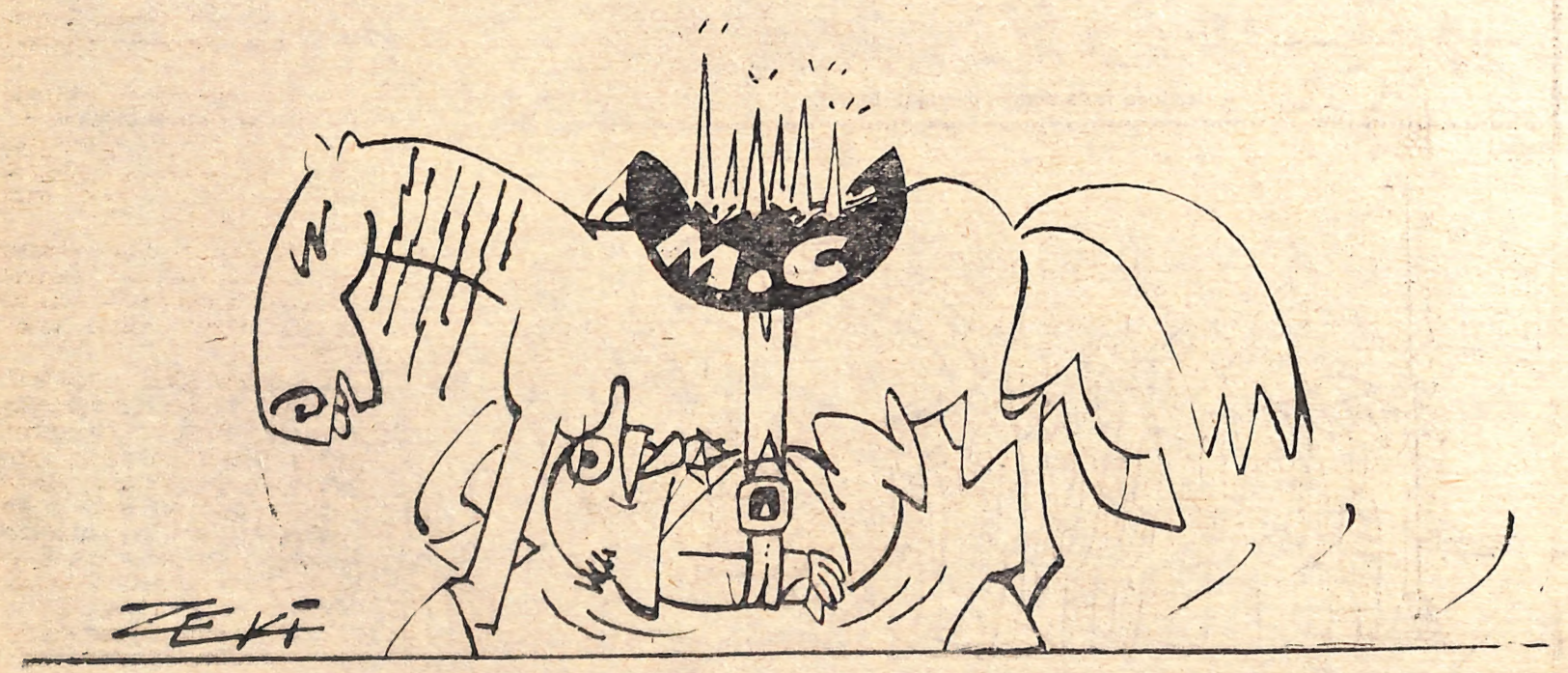

Yazısız

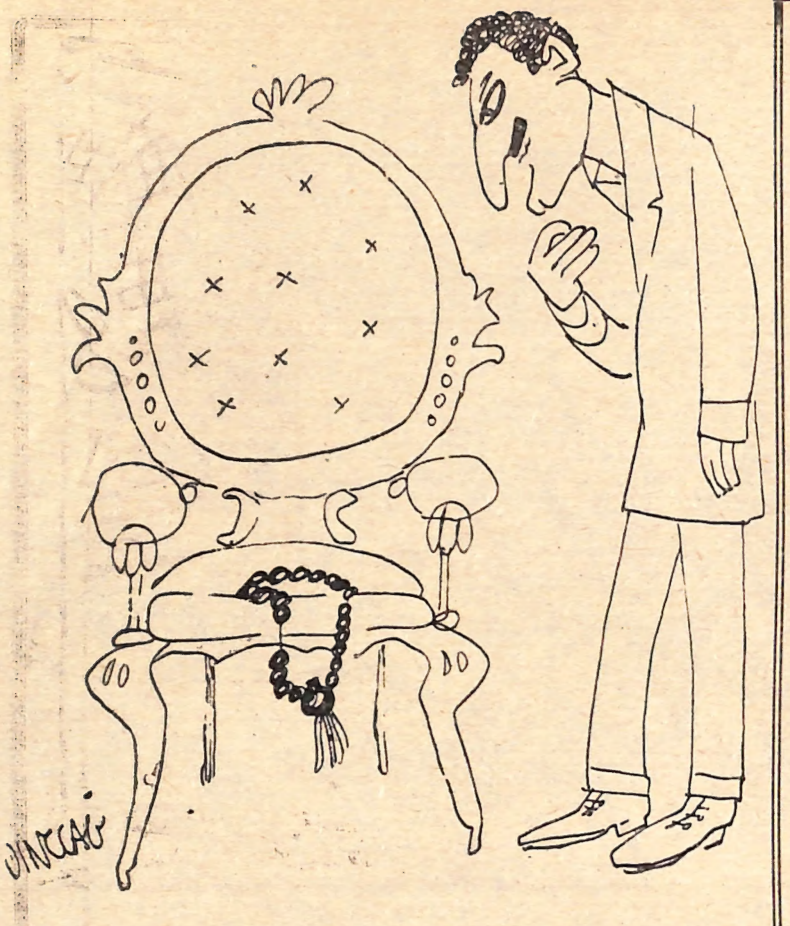

Yazısız

— Eyvah! Kurtulduk!...

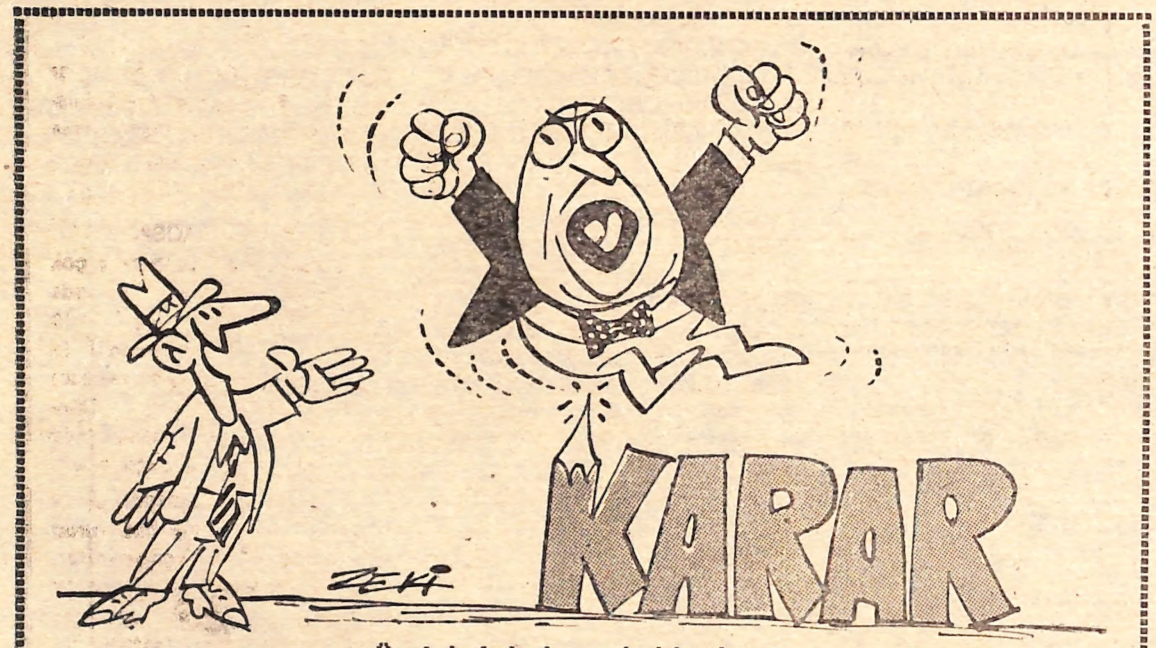

— Üzerinde fazla durma, durdukça batar!...

— Bu yaz gene su sıkıntısı çekiliyor —

— Bu otobüs ne zaman gelecek?.. Bir bileniniz yok mu be!...

Çeşitleme

MASAL MASAL MANİKİ TIRNAKLARI ONİKİ

EVVEL zaman içinde, kalbur saman içinde bir çoban vardı. Ortalığı velveleye vermesini, herkesi korkutmasını ve böylece kendisini daima ön planda göstermesini çok severdi. İşte bu çoban,, bir gün köyün içinde koşarak: «Gomonizm geliyoo!» diye bağırdı ve köylünün hayvanlarını ağılına topladı.

Ama bir süre sonra köylü bir de baktı ki ne gelen var ne de bir giden...

Hepsi de kızdı, koyunlarını ağıldan aldı. Bizim çoban birkaç koyunuyla dımdızlak ortada kaldı. Ertesi günü yine bağırmaya başladı. Köylünün koyunlarının bir kısmını ağılına toplamayı başardı.

Bu iş (!) böyle birkaç kez yinelendi. Ama köylüler ardılar, taradılar, köye her geleni sorguya çektiler, çobanın geliyor dediği «Gomo-

nizm»i bir türlü bulamadılar. Onlar aramaktan bıktılar ama çoban bağırmaktan, gomonizmin geldiğini iddia etmekten bıkmadı, geri kalmadı.

Gel zaman git zaman, çoban dağda koyun güderken sürüsüne kurtlar saldırdılar. Çoban telaşla köye koştu, «Kurtların geldiğini, sürüyü yiyip bitireceklerini, oradan da köye inebileceklerini söyledi. Ama kimse kendisine inanmadı...

AD DEĞİŞİKLİĞİ

ADIM «ŞEREF», soyadım «Onur», işçiyim. Zarzor geçinen bir kişiyim. Hayat pahalılığıyla mücadele ettiğim yetmemiş gibi bir de son zamanlarda bazı ahlaksız kişilerle didişmek zorunda kaldım. Bana «Sen işçisin, şerefli olamazsın, şerefsizsin. Ya bu adı değiştir ya bu mesleği» diyorlar, kıs kıs gülüyorlar...

Artık sabrım tükendi. Yaşım geçti, okuma olanağım yok. Mesleğimi değiştiremeyeceğime göre adımı değiştirmek istiyorum. Durumu kamu oyuna duyururum.

Eski Şeref - Estağfurullah - yeni Rezil Sürünür

İzmirliyim - Dönek Değilim!.

Efendim, ben İzmirli'yim. İzmir köfte yapmasını gayet iyi bilirim. Lokantamda hep «Yap İzmirli'den bir İzmir köfte» sesleri gelirdi... Ama bir kitapta İzmirlilerden «Dönek» diye söz edildiğinden beri rahatım kaçtı. Bana «İzmirli» yerine «Dönek», köfteme de «Dönek köftesi» demeye başladılar. Hatta lokantamın duvarına da «Dönek» diye de yazdılar. İzmirliyim ama dönek değilim. Şiddetle tekzip ederim!...

Geri pası

SPOR — TOTO TAHMİNLERİ

HALKSPOR — ADALETSPOR : Her iki takım da şampiyonluğa oynuyor. Halksporun kondüsyonu, Adaletsporun atmasyonu kuvvetli. Halkspor sezonu erken açtı ve erken forma girdi. Adaletspor ise şikeyle, dopingle ve neyle olursa olsun başa geçmeye kararlı. Halksporun taraftarları ateşli, Adaletsporunkiler de dumanlı vede kır atlı... Maç için tahminimiz 1—0—2

SELAMETSPOR — HAREKETSPOR : Her iki takım da lig üçüncülüğü için oynuyorlar. Birbirlerinden oyuncu alıp verdiler, transfer borsasını şimdiden kızıştırdılar. Hareketspor fiziklerine güveniyor, enerji ve kondüsyon yönünden rakiplerine ağır basıyorlar. Ama Selametspor da temel atma taktiklerine ve maneviyat ilmine güvenerek mücadeleden yılmıyorlar. Teknikleri de fena değil.

Tahminimiz: Eğer Selâmetspor taraftar ve oyuncularının bazılarını Adaletspora kaptırmazsa favori. Aksi halde maç ortada ya da iki ihtimalli.

DİSKSPOR — MAOSPOR : İki takım arasındaki geçen maç çok çetin geçti. Taraftarlar arasında çıkan maçta birçok kişi öldü ve yaralandı. Eğer bu maçta da olay çıkmazsa Diskspor rakibini perişan eder, gol yağdırır. Çünkü oyuncuları oyun disiplinine uyuyorlar ve kişisel değil takım için oynuyorlar. Maospor oyuncuları ise çok favule baş vurup oyunu çığırından çıkarıyorlar. Böylece rakiplerinin morallerini bozarak maçı almak istiyorlar. Ama bir hakem bu taktiğe olanak vermez. Banko: 1

ŞARKILAR

KİMİNE...

Kimine hay hay kimine vay vay
(Düşünenlere vay vay
Bizden olanlara hay hay)
Şansın yoksa hey
Günlerini say!...
Bizden yanaysan eğer
Bir elinde yağ, bir elinde bal
Yaşamak çok kolay!...
Kimine (Gerçekleri söyleyenlere) vay vay!
Kimine (Rüşvet verenlere) hay hay!.
Torpilin yoksa eğer
Oyna şinanay şinanay!
Devrimci gençlere grav grav!.
Sağcı olanlara etli pilav
Uuuu!... Hav hav hav!...

BAL GİBİ...

Kim demiş ki olmaz diye
Yeter ki sen candan iste
Rüşvet ver olmaz diyene
Ötesini hiç düşünme
— Olur olur bal gibi olur
Akan sular bile durur! —
Bir gül sen bir gül yine
Neler dönüyor bu cephede
Ortakların düşman hepsi de
Ayrı ayrı birbirlerine
— Öyleyse böyle koalisyon nasıl olur deme
Böyle olur çelebi bizde milliyetçilik dediğin
Olur olur bal gibi olur
Dökülen kanların hesabı bir gün sorulur!—

Erhan TIĞLI

«BABADAN MAL KALIR KEMAL KALMAZ»

Savaş İŞBİLİR — Sendkacı —

— Doğru! Çok doğru! Babadan mal kalır kemal kalmaz... Babadan mal kalır, evlat da o malı çoğaltır. Çoğalan mal daha çok mal sağlar. Bu böyle gider. Burada mal derken söylemek istediğim, yalnızca ev, bark, tarla gibi şeyler değil. Mal ile söylenen şey gerçekte üretim araçları ve sermayedir. Çünkü ancak bunlar anlattığım biçimde bir sermaye birikimi sağlayabilir. Fazla sermaye, yeni yatırımı, yeni yatırım yeni üretim araçlarını, yeni üretim araçları da Artık Değer'e fazlalaşmayı getirir. Böylece de işçi sınıfı belli bir gelir düzeyinde kalırken, patron sınıfı ise daha da güçlenmektedir. Güçlerde denge bozulduysa, toplumda da denge bozuldu demektir. İşte sendikamız bu dengeyi bulmaya çabalar.

— Savaş Bey!.

— Buyurun!

— Sözün yalnızca «mal» yanına değindiniz. «Kemal» yanı henüz duruyor.

Bunu da açıklar mısınız?

— Kemal ile ne kastediliyor?

— Olgunluk, kültür, kafa yapısı olarak yetkinlik, erdemlilik.

— Bunlar burjuva değerleridirler. Burjuvada burjuva kültürü bulunur.

Burjuva kültürü de beş para etmez. Halk Kültürüne sahip olmayan kültürlü sayılmaz. Bunlara babalarından yalnızca mal kalır. Kültürü bilmez bunlar. Halktan kopmuştur bunlar.

— Bir noktayı açıklamam gerekiyor. Kemal ile söylenmek istenen yalnızca kültür değildir. Sözgelimi, nice kültürlü insan vardır ki yaşayışları «Kemal» sözü ile hiç bağdaşmaz» «Kemal» karakter yetkinliğidir...

— Bir dakika... Kemal, yalnız kültür değildir. Biraz önce değindiğim gibi karakter ve kafa yapısı olarak yetkinliktir. Bütün bunları ise iyi bir eğitim, sağlıklı bir öğrenim, abartmasız bir görgü ve yaşama deneyleri sağlar... Belki anladınız, bu saydıklarım için yeterli olanakları da «Mal» sağlar. Bu durumda bunların «Kemal» sahibi olmadıklarını veya babalarından kalan ile «Kemal»e erişemediklerini söyleyebilir misiniz?

—... Söyleyemem... Ama bunlar ne olursa olsun «Kemal» sahibi oluyorlar? Öyle ise bunu almak gerekir. Artık Değer'in pay edilmeyip onlar elinde kalmasıdır, onlara bunu sağlayan. Mallarına mal, kemallerine kemal eklemeleri hep bu yüzden oluyor. Oysa işçinin hakkını verseler, onlar da...

— İşçiye hakkını vermiyorlar mı?

— Hak verilmez, alınır.

— Siz hakkınızı alamıyor musunuz?

— Alıyoruz, hem de çatır çatır. Demokratik hakkımız var bizim. Grev hakkımız. Ama patronlar da kurt haaa! Grevin kokusunu aldılar mı, başlıyorlar çeşit çeşit klik çevirmeye. Amaç Grevi kırmak. Var mı öyle yağma? Sarı sendikayı deniyorlar, sonra, o da tutmuyor. Ardından geliyor Lokavt. Biz direniyoruz, onlar direniyor.

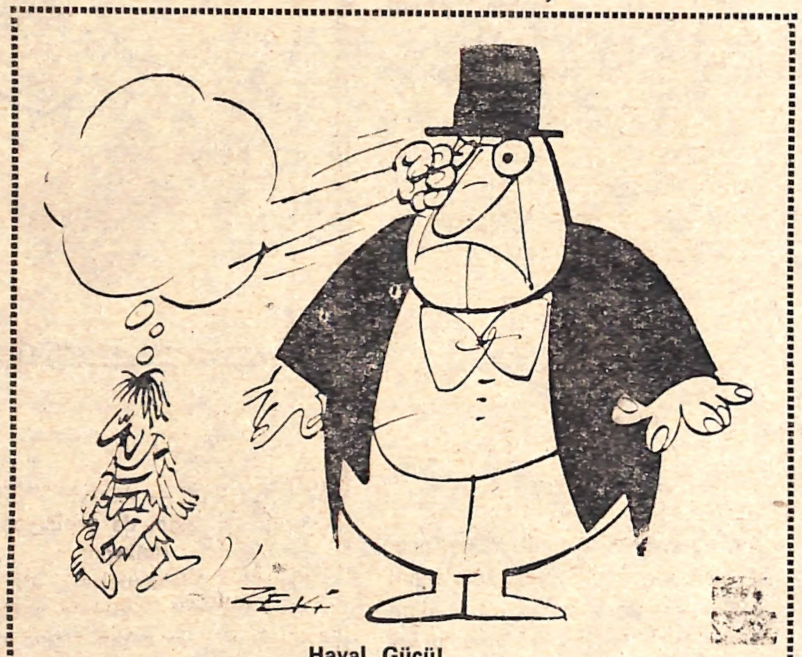

Hayal Gücü!...

Direnen kazanıyor sonunda.

— Savaş bey, greviniz başarı ile sonuçlanıp, ücretlere zam sağladığınızda Arttık Değer'den bir pay kopardığınıza inanıyor musunuz?

— İnanmak ne demek? Kesin bu! Ücretlerimiz artınca, fazla para nereden geliyor? Adam para basmadığına göre, Artık Değerden.

— Başlangıçta öyle, ama sonra?

— Senin dilinin altında birşeyler var açıkla bunu açıklaaa!...

— Piyasadaki bir malın fiatının artması, hele hele bu mal bir temel madde ise, diğer mallarında fiatlarının artmasına neden oluyor. Diğer fiat artışları bir yandan, Sendikalar arasındaki rekabet bir yandan, yeni yeni gerivlere neden oluyor.

Yeni grevler, yeni fiat artışlarına... Ve bu böyle sürüyor. Böylece Sizlerin grev ile sağladığınız artış, gelirler arasındaki farkı kapatmıyor. Hatta diyebilirim ki yeni gelen zamlar ile bu açıklık daha da büyüyor. Bu durumda siz, doğal olarak yeniden greve gitmek zorunda kalıyorsunuz.

— Grev yapmayalım mı yani?

— Böyle birşey söylemedim. Yalnız, ard arda gelen grevler, hem zamları hızlandırıyor, hem yapay fiat artışlarına neden oluyor, hem de Ekonominin kapılarını enflasyona yeterince açıyor. Yani pek işe yaramıyor.

— Ne demek pek işe yaramıyor? İşçi sınıfı hakkını alıyor ya!

— Siz yalnızca işçi sınıfı açısından düşünüyorsunuz. Oysa memleket açısından düşünmek gerekir. Sizin ücretlerinize zam gelmesi, sizin için iyi. Fakat yarattığı pahalılık nedeniyle, İşçi olmayanlar açısından, sözgelimi memurlar açısından kötü. Onlar sizin gibi grev hakkına sahip değiller. Bu nedenle, bu fiat artışlarından ezilen onlar olmaktadır.

— Ezilmesinler.

— Nasıl?

— Onlar da sendika kursunlar.

— Savaş bey, biraz önce Demokratik Hakdan sözettiniz. Demokraside yalnız haklar yoktur. Demokraside görevler de vardır. Bu görevlerin en önemlilerinden biri de yasalara uymaktır. Memurlara, yasalar sendika kurma hakkını vermediyse, kuramazlar.

— Öyle ise biz grev yapmayalım. Patronlar kasalarını doldursunlar.

Memurlar onlara hizmet etsinler, işçiler de ezilsinler öyle mi?

Valla ben onu bunu bilmem. Hayat pahalılığı oldukça grevler de olacaktır.

— Hayat pahalılığındaki payınızı bilerek, bu konuda kendinize düşen görevi yapsanız daha iyi olmaz mı?

— Biz görevimizi yapıyoruz. Bugün herşey para üzerinde dönmektedir.

İşçimizin hakkını çatır çatır alıyoruz. Ezdirmiyoruz onu. Bizi ilgilendiren de budur.

— Peki Savaş bey. «Babadan mal kalır, kemal kalmaz», sözü üstüne söyleyeceğiniz başka birşey var mı?

— Var... Babadan mal kalır ama babanın malı varsa. Babadan kemal kalır yine babanın malı varsa. Herşey mala dayanır. Her şey.

— Ya babanın malı var da kemali yoksa?

— Mal, kemali sağlar bayım. Babadan yalnızca mal kaldıysa, çocuğu o mal ile hem mal sağlar, hem kemal. Yeterki mal olsun. Ama malın yoksa, o zamanda Allah yardımcın olsun. Ezileceksin demektir bu.

— Teşekkür ederim Savaş bey.

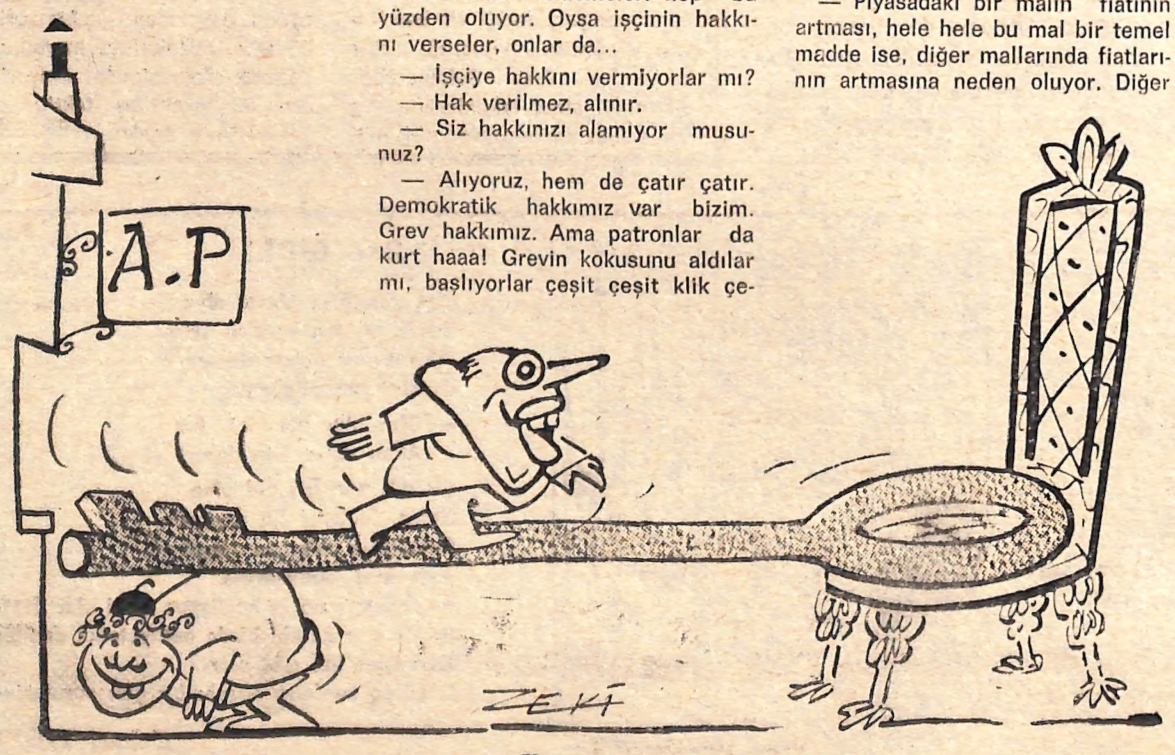

Yazısız

ODADAN dışarı çıkan adam:
— Sıra sizde bayan, dedi.

Kadın, oturduğu kanapenin koluna dayanarak güçlükle ayağa kalktı. Gevşemiş başörtüsünü çenesinin altından sıktı, mantosuna çekidüzen verdi, kapıya yöneldi.

İçeri girdiğinde bir an durakladı, gözleri ile odayı taradı, karşıdaki masayı, masada oturan adamı gördükten sonra ona doğru yürüdü. Soluk alıp verişinde göğsü hışırtılı, cızırtılı sesler çıkarıyordu. Klerlemiş bronşiti vardı anlaşılan.

Şişmanlığından olacak, ağır ağır yürüyordu. Elindeki katlanmış kâğıdı sımsıkı tutmaktaydı. Görseniz, düşmanına sakıngan, kuşkulu adımlarla yaklaşan bir kovboyu anımsardınız. Göğsünün çıkardığı sesler ise bu görüntünün fon müziğiydi sanki...

Masaya yaklaşınca durdu; biraz dinlendikten sonra konuşmağa başladı:

— Üç gündür kapınızda bekliyorum efendim. İlk gün Ankara'ya bir toplantıya gittiğinizi söylediler, önceki gün ve dün ilçelere inceleme gezisine çıktığınızı...

— Hemen konuya geçiniz bayan!

— Derdim büyük efendim, çok büyük... Muhtara söyledim olmadı, Kaymakama gittim olmadı, yargı organlarına başvurdum olmadı... Sonunda birisi akıl verdi: «Siz il merkezine gidiniz, deprem işlerini yürütme kurulu başkanı ile görüşünüz, işinizi ancak o adam çözüme bağlar.» Bunun üzerine atladım otobüse, size geldim. Üç gündür kapınızda bekliyorum. Kendi kendime dedim ki: «Sabret Elmas, bekliyen derviş muradına ermiş.»

— Evimi çaldılar efendim!

Masadaki adam koltuğunda toparlandı, öne doğru yaklaştı. Şaşırmıştı doğrusu. Eşyanın çalındığını duymuştu, ama evin çalındığını... Sormaktan kendini alamadı:

— Evinizi mi çaldılar, nasıl bir iş bu?

— Anlatayım efendim. Biliyorsunuz, ilçemiz depremde yerle bir oldu. Tanrı ulusumuza, devletimize süreklilik versin, ilçeyi yeni bir alanda kurdular, bizler için evler yapıldı. Evlerden biri bana verilecek diye bekliyordum. Kur'alar çekildi, bir de ne göreyim, bana ev yoook... Beynimden vurulmuşa döndüm. Koştum muhtara, çıkıştım: «Bana oyun etmeğe utanmadın mı?» Haberi yokmuş. «Ben bir araştırayım hele,» deyip gitti. Dolanıp geldi, haberini verdi; meğer benim ev kocam Şevket adına yazılmış!.

— Karı kocadan her birine ayrı ayrı ev verilmiyor bayan!..

— Ah efendim ah, sorun burada ya! Kocam öleli onbeş yıl oluyor. Kemikleri bile çürüdü. Adı da Şevket değil Ahmet'ti. Aramızda büyük yaş farkı vardı. Bu nedenle genç yaşımda kaybettim onu. Öldüğünde gül gibi bir taze idim. Herkes halime acıdı, ağladıydı...

— Konudan ayrılmayınız bayan!

— Kusuruma bakmayınız efendim. Cahil bir kadınım, söze nasıl başlıyacağımı, nerede duracağımı bilemiyorum. Gelelim konuya... Kocam öldüğünde bir ev, bir dükkân, bağ, bahçe kaldı bana. Geçinip gidiyordum. Deprem güç durumda bıraktı beni. Şu başıma gelenler de tuzu biberi oldu. Neyse, sözü uzatmıyayım; dağıtılacak evler için liste hazırlayan iki adamdan biri evimi, diğeri dükkânımı yakınlarının adlarına yazmışlar. Aylardır uğraşıyorum, bu yanlışlığı düzelttiremiyorum.

Muhtar, Kaymakam'a gitmemi salık verdi, Kaymakam Bey yargı organına başvurmamı önerdi. Gittik mahkemeye... Listeyi hazırlayan o iki adam mahallemizin adamları. Gelgelelim beni tanımadıklarına dair, yalan yere yemin ettiler. Beni tanımamaları olanaksızdı. O iki adama öyle bir ilendim öyle bir ilendim ki üç güne varmadı biri öldü, biri kör oldu. Benim gibi dul, kimsesiz bir kadının hakkına göz dikenlerin hali budur işte.

Derdimle başınızı ağrıttım. Ne yapıp ne edip işimi sonuçlandırınız. Bitsin artık çilem. Biliyorum bu iş sizden bitecek. Öyle söylediler. Ya evimi bulunuz, ya kocam olacak Şevket'i.

Ben listeleri arattırdım, bulamadım. Şevket adında adamlar var, fakat hepsi evli. Karısı ölmüş Şevket yok. Evli adamlarla evlenecek değilim ya... Fakat madem kocam varmış bari siz buluveriniz. Bu iyiliği benden esirgemeyiniz. Varacağım ona, onun evinde oturacağım. Yalvarırım efendim, kocamı bulun, bulun kocamı, kocamı bulun!

Kadın, elindeki kâğıdı masanın üzerine bıraktı. Alnında boncuk boncuk ter tanecikleri birikmişti:

— İşte dilekçem. Söylediklerim burada da bir bir yazılı.

— Dileğinizle ilgileneceğim. Olay anlattığınız gibiyse evinize mutlaka kavuşacaksınız. Gönül huzuru ile dönebilirsiniz.

Kadın, giderken hızını alamamış hâlâ konuşuyordu:

— Kocamı bulun, bulun kocamı!

Nail Tekin ÖNDER

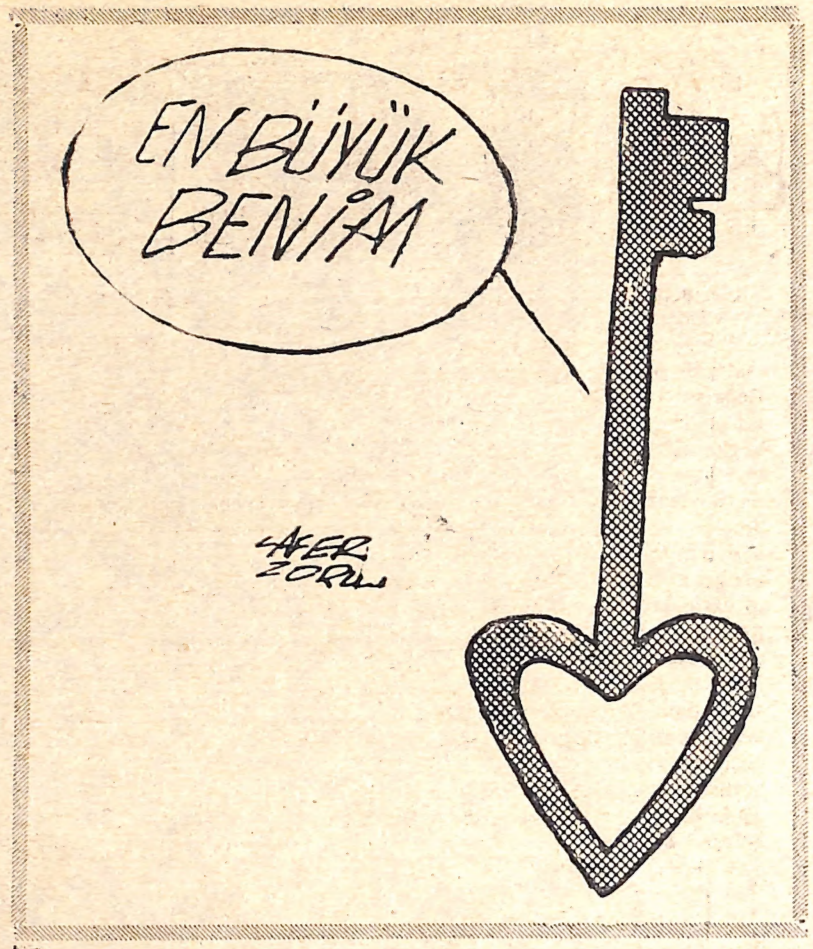

— Fırın işçileri yürüyüş yaptı —

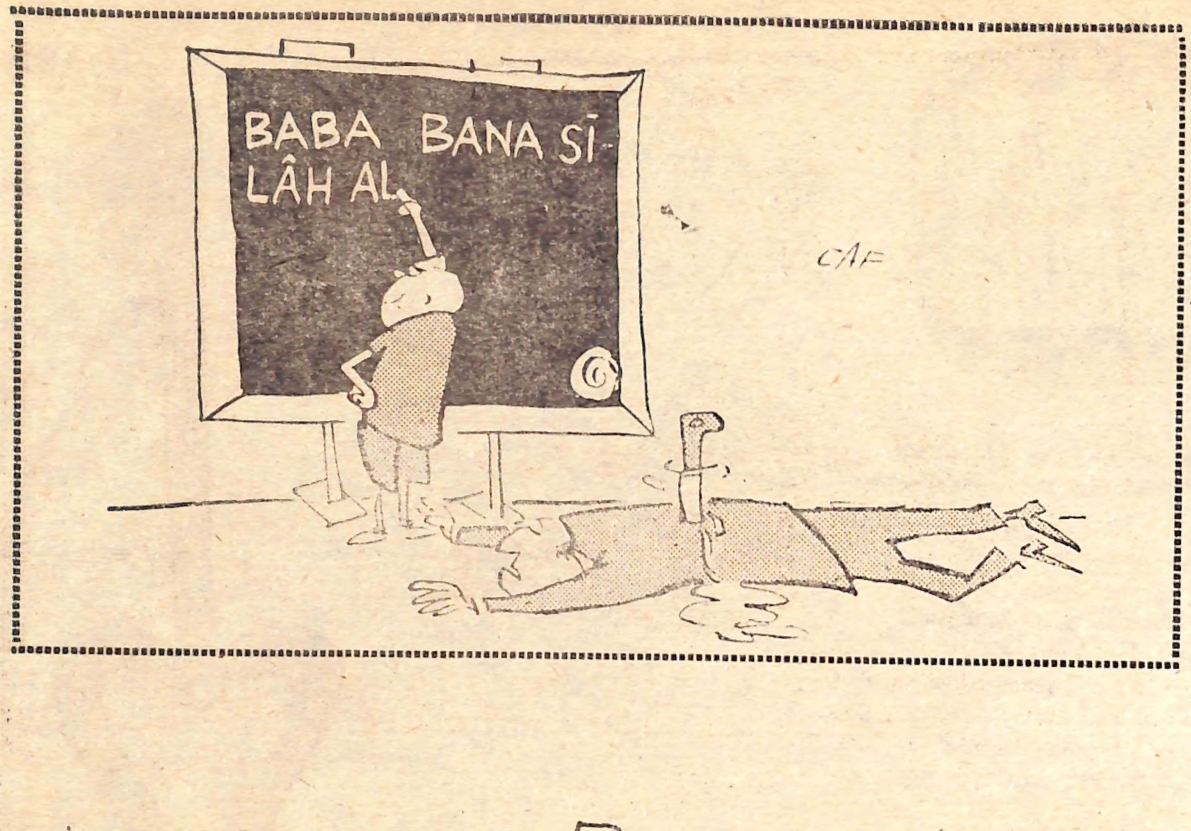

İhtiyar politikacı!...

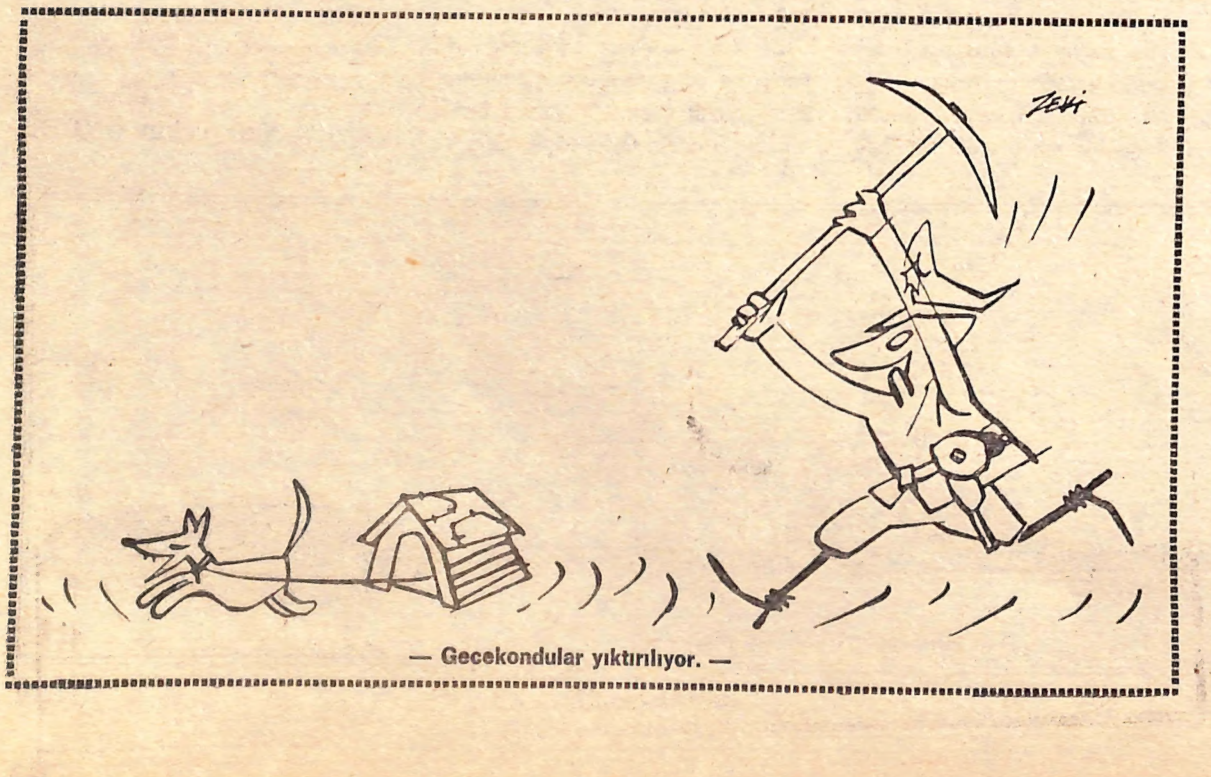

— Gecekondular yıktırılıyor. —

— Politikacılar vaadlerini yerine getirmiyor. —

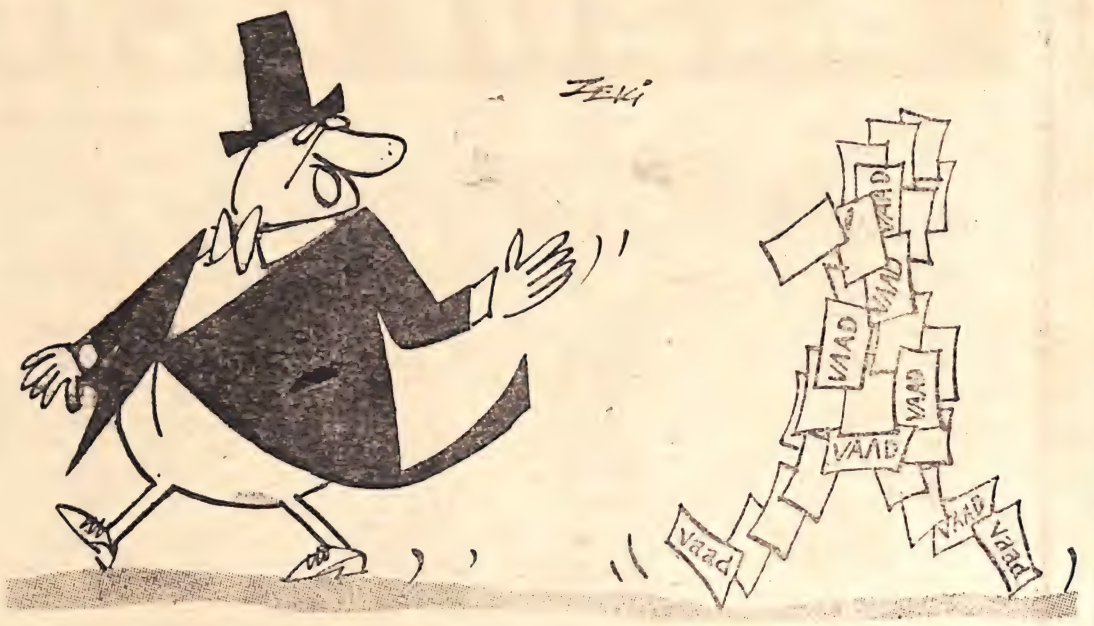

— Bırak peşimi, yoksa toplum polisine haber veririm!...

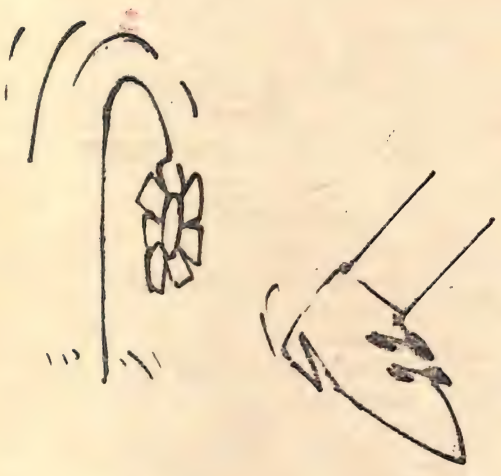

Suya düşen!...

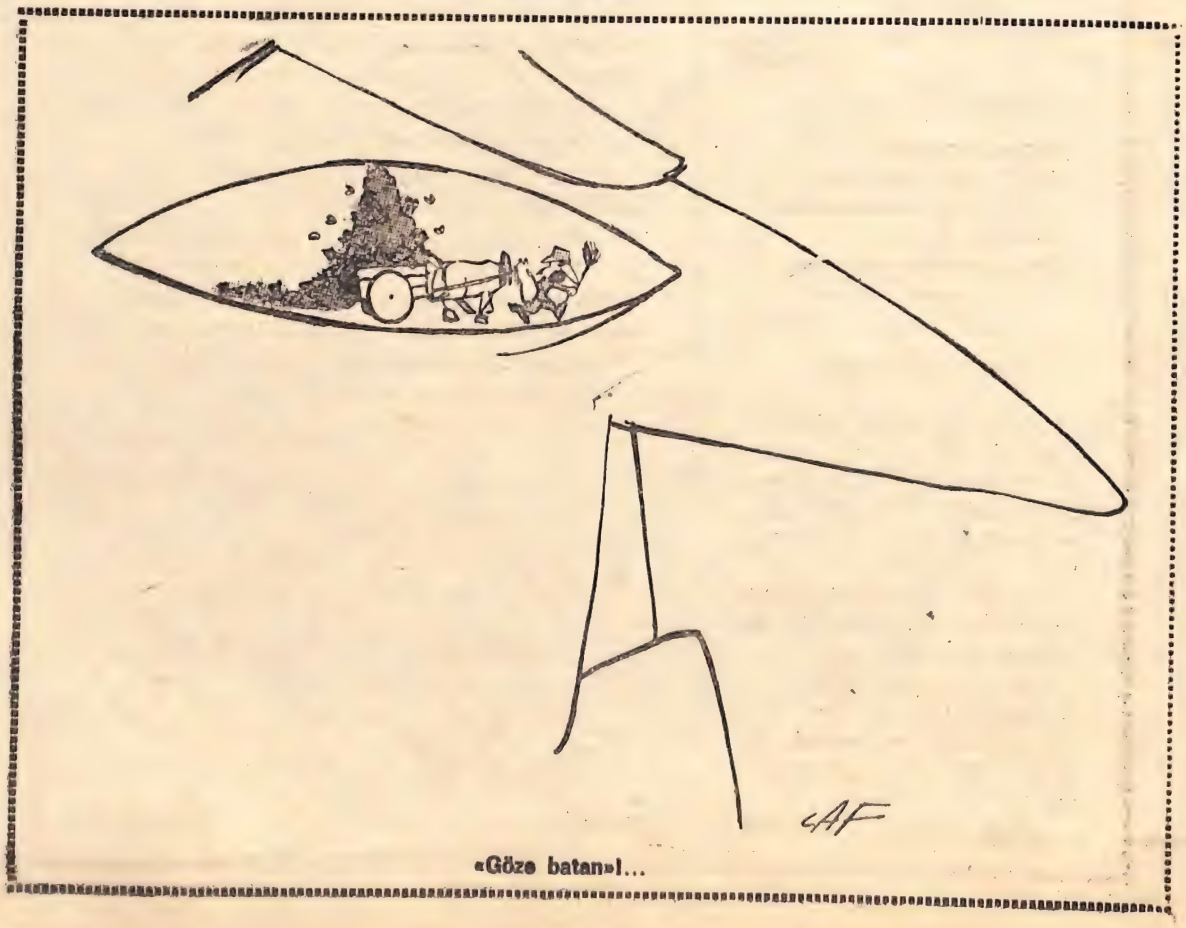

«Göze batan»!...

SİZİN İÇİN...

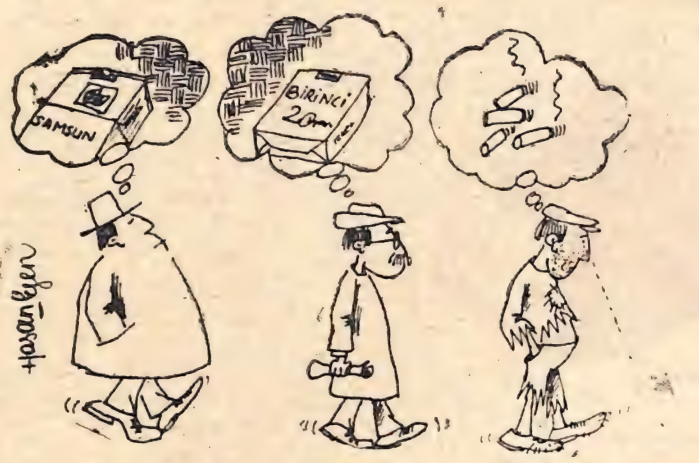

Yazısız — Hasan ESEN

YAZARSIN!

Hocanın biri köy halkını bir meydanda toplar:

— «Efendiler, günahı olanlar sağ tarafa, günahı olmayanlar sol tarafa ayrılsın» der.

Günahı olanlara:

— «Sizler cehenneme gönderileceksiniz».

Günahı olmayanlara:

— «Sizlerde cennete gideceksiniz» der.

Bir ara kalabalığın arkasında sigara içen genç bir adama gözü ilişir. Yanına yaklaşınca kendi oğlu olduğunu anlar. Kızarak:

— «Bre utanmaz bu ne hâl, çabuk söyle sen hangi tarafa gideceksin?»

Oğlu istifini bozmadan.

— «Sen oraya gidince bana yazarsın, hangi taraf güzelse o tarafa ben de geliirm!...»

Atillâ UÇAR
Sivas Cad. Damla AP. 56/6
KAYSERİ

HIRSIZ

Sağımda solumda,
Fıttık fıttık dolaşırken,
Yavaşca kalbimi çalıverdin!
Seni gidi hırsız,
Beni sevdalara salıverdin.

Veysel KARASOY
PTT Memuru — MANİSA

GECEYATMAZ

«Görelenin sağlık köyünden Emiş Gör 700 TL. verip bir radyo almıştı. Tabliki bu fiat buna fazla gelmişti. Eve geldi radyoyu dinlemek istedi ve düğmeyi açtı:

— Sayın dinleyiciler şimdi «MUSTAFA GECEYATMAZ» dan türküler dinleyeceksiniz.

Yaşlı kadın bunu duyunca sinirli ve alaylı bir şekilde:

— Aldı 700 lirayı Mustafa daha gece de yatmaz gündüzde... demesin mi..

Halil GÜNAY — GİRESUN

BOĞULAN BALIK

Arkadaşım Ünal palavrasıyla tanınmıştır. Geçenlerde kahvede oturuyorduk:

— «Bir balığım var, dedi, onu karada yaşamaya alıştırdım. Köpek gibi gezdiriyorum.»

Haydar dayanamadı:

— «Aman şunu bir görelim.»

— «Olanak yok... Geçenlerde denize düştü boğuldu!»

Attilâ UÇAR — KAYSERİ

SİYAH KUŞAK

Arkadaşım Ali ile Mersin'i geziyorduk. Ayaklarımız yorulmuş karnımızda acıkmıştı. Kesemize uygun bir lokanta aramaya başladık. Sonunda lokantanın birine girdik.

Karnımız doymuştu. Garsona hesabı getirmesini söyledik. Garson önümüze hesabı bıraktı. Ali hesabı görünce yüzü kıpkırmızı oldu. Cebinden bir elli lira çıkardı garsona uzattı. Garson:

— «Abi, hesabınız yetmiş lira» deyince elini cebine attı bir cüzdan çıkardı ve garsona gösterdi. Garson cüzdana bir süre baktıktan sonra:

— «Canınız sağolsun abi!» dedi. Dışarı çıkınca cüzdanı aldım içine bakınca gülmekten kendimi alamadım: Nemi yazıyordu?.

«Siyah Kuşak II. Dam!»

Attila UÇAR — KAYSERİ

NASIL AĞLAMASIN

Garip adama,
Demeyin: ağlama!
Nasıl ağlamasın;
Kazığı yemiş sağlama...

Veysel KARASOY

DEDİKODU

Dün Semih Bey'i diskoda gözümüz ısırdı
Galiba o değil de hanımı Aylâ kısırdı.

Şık Necmiye kocasını terkedip Uludağ'a çıkmış
Sorarsanız ona, bu hayat onu doğrusu çok sıkmış.

Politikaya atıldı şu bizim yakışıklı Ali Bey
Kız, kadın, poker... Ne günlerdi hey gidi hey.

Şu moda Fehmi altına bir kral araba çekmiş
Tek emeli Avrupa'ya bir geziye gitmekmiş.

Fındıkçıların Ayşe neden hamile dersiniz
Yoksa bu işe ağlar mısınız, güler misiniz?.

Cemil'in kaynanası Meliha blucin takım giymiş
Hem içtiği dün viski değil de cinmiş.

Yeni bıyığı çok güzel gitmiş Toto Kâmil'e
O'da değişti bugünlerde tamamiyle.

Minietekli gördük Şendul Neclâ'yı filânın düğününde
Maksi birşey giymişti oysa kocası öldüğünde.

Şimdi de klâsik müzik sever olmuş Hello Adem
Buzlu votkasıyla mezesi nedense hep badem.

Kızımız Gülçin yüzüğünü fırlatıp atmış
O nişan salonunu birbirine katmış.

Bedri APPAK — P.K. 90 Ödemiş / İZMİR

Yazısız
Akın ÖNDER

ŞÜKRİYA'NIM

«Otur karşıma,
Ağzımdan başla anlatmaya,
Şiirle beni
Bir güzel tasvir et!»
Diyorsun Şükriya'nım.
Pekiyi ama,
Dayanamaz canım;
Dudaklarını kiraza benzetir,
Yerim.
Yanaklarını elmaya benzetir,
Yerim.
Uzatmaya gerek yok
Herbir yerini
Bir çereze benzetir benzetir,
Yerim.
Yapamam Şükriya'nım yapamam,
Seni şiirle anlatamam:
Sonra yamyama dönerim.

Veysel KARASOY

ŞEKER

Küçük Çiğdem annesiyle çarşıya çıkıyordu. Annesi:

— Hazır mısın Çiğdem?.. diye sordu.

— Evet anneciğim dedi Çiğdem. Yalnız şekeri unutmadınya!..

— Hangi şekeri?..

— Yolda ağlayacağım zaman vereceğin şekeri!..

Mustafa ERKOL / BALIKESİR

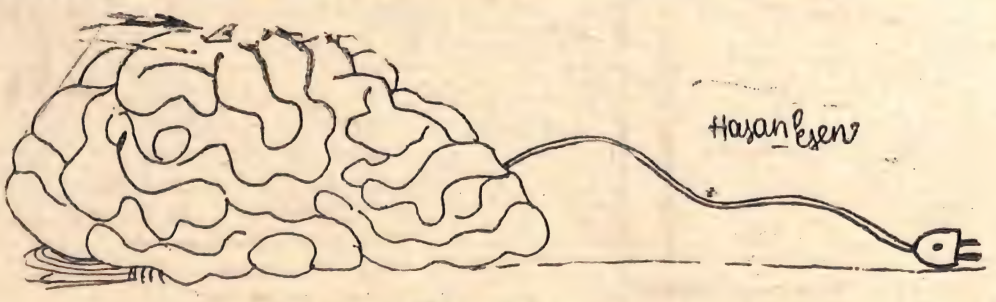

Elektronik Beyin — Hasan ESEN

ŞOFÖRDÜ

Dolmuş şoförüydü
Ona gözü gibi bakıyordu
İçine kendinden başka,
Yedi kişi alıyordu
Adamın biri biniyordu,
Her elli-yüz metrede duruyordu
Ne yapsın ev geçindiriyordu.

Kadir Esen — ANKARA

TUHAFLIK

Şiddetli yağmur yağıyordu. Oldukça fakir bir adam bir mağazanın saçağına sığınmış, ıslanmamağa çalışıyordu. O sırada dükkân sahibi yanına geldi:

— Aaa... Sizde hiç akıl yok mu kardeşim, bu yağmurda burada durulur mu böyle?.. Bak mağazanın saçağı daha büyük git oraya...

Adamcağız kalkarken söylendi:

— Tuhaf şey, demin karşı mağazanın önündeydim. Oranın sahibi de beni aynı sözlerle buraya göndermişti!..

Yurdakul YAĞCI
Kütahya cad. No: 90 Kat: 2
ESKİŞEHİR

ÇIKMAZ SOKAK

Elinde iki somunla, yarım kilo kıyma
Yürürken yolunda edebiyle
Olacak işte!
Gözü ilişiverdi Mahmut'un:
Bir çıkmaz sokak içinde
Üç beş kişi pencere dibinde
İçeriyi gözetliyorlar.
Perdenin kalleşliğinden yahu
Ne var kıvrık kalacak?!.
— Çok fena şey! dedi Mahmut
Ayıp ediyorlar.
Ama kalbimde kötülük yok a
Bir de ben bakıvereyim...
Yaklaştı ötekilere
Ses soluk yok.
Dalmış seninkiler ki ne dalış!.
Şöyle dikizliyeyim derken üstlerinden
Döndü biri yutkunarak:
— Gel bak arkadaşım, dedi, sokul
Ben bozuldum biraz da sen bozul!...

Cengiz ÖZKANTÜRK

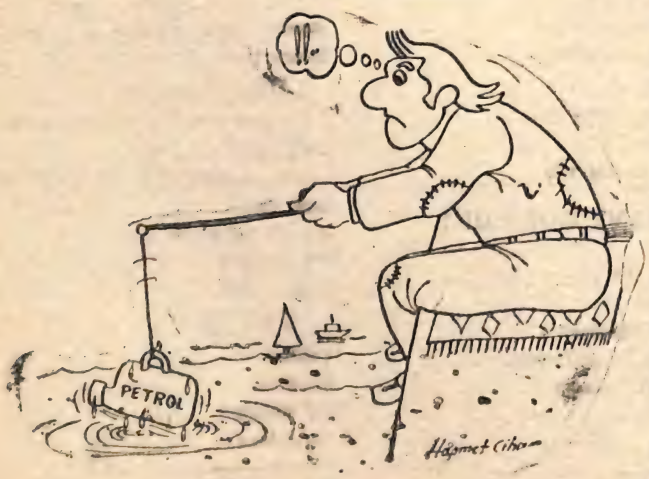

Balık nesli azalıyor!...

Haşmet CİHAN

— Kıskançlar çabuk ihtiyarlıyor. —

— Eyvah!... Kocam
— Beni ihtiyarlatmak için gayret sarfediyorsan aldanıyorsun karıcığım!...

Seçkin TEMUR

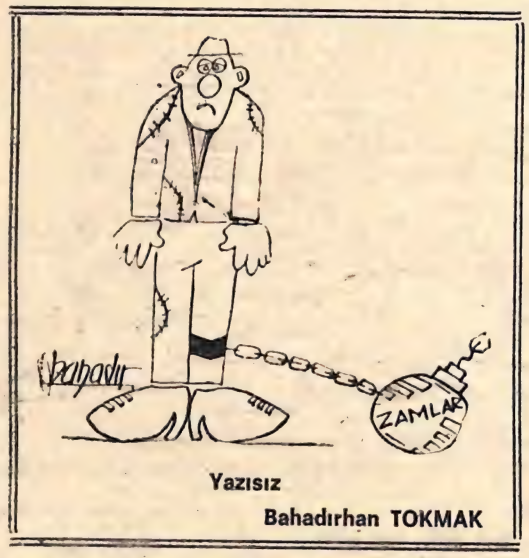

Yazısız

Bahadırhan TOKMAK

PEHLİVAN

Hüsmen, ağasının düğününde
Babayiğitleşip güreşe heveslenir.
Er meydanı bu ne denir!
İyi ya, acemiyle usta bir mi ya?!
Çıkarırlar karşısına bir yarım dünya
Daha kapışmadan hasmıyla
Çayıra kapaklanır dört beş kere,
Ayakları olmuş vıcık vıcık yağ.
Öfkelenir pehlivan eskisi dayısı, bağırır:
— Hüsmen Hüsmen! güleşirmisin
Soytarılık mı edersin lan!.
Te be kıçın yerden kalkmaz
Güleşsene be kızan!...
Hüsmen can havliyle kalkar,
Boynunu büküp dayısına bakar:
— A be Dayı! der, ne kızarsın
Güleşmeye güleşecez ya
Tabanlarım hepten yağdalı
Dik durameyrim ba!...

Cengiz ÖZKANTÜRK

KÖYLÜYDÜ

Tahıl ekerdi çile çekerdi
Herkesten çoktu onun derdi
Ne bulursa yerdi
Yılda bir kente giderdi
Moda, süs bilmezdi
Temiz, pis demezdi
Hak, hukuk yemezdi
Kördü. Çok görmezdi.

Kadir Esen — ANKARA

DERT DEĞİL

Meyhanedeki masalar yine tıklım tıklım. Masalardaki sarhoşlardan biri arkadaşından hiçmi hiç memnun değil... Sonunda meyhaneciye gidip dert yanar:

— Lütfen masamızı ayırın. Artık dayanamıyacağım. Herif sarhoşun biri..

Meyhaneci bu istek karşısında şaşırır kalır:

— Yahu bunda ne var.. Çok çok iki şişe daha içer gider.. Boş masamı var ki başkasına oturtalım..

— Haklısın sende beybabacığım lâkin kendini sarhoş sanması dert değilde arada bir bana sarılıp, içki gibi adamsın içmeli seni demesi yok mu... Korkutuyor beni!...

Ahmet KESKİN — DENİZLİ

ARKADAŞ KÖŞESİ

İnsan kendine kendi gibi arkadaş bulmalı
Böyle dermiş Aliye büyük babası
Ali ne yapsın
Gazetelere ilan vermiş
Arkadaş arıyorum köşelerinde
Kendime kendim gibi arkadaş arıyorum
Rumuzuyla çıkmış
Gel zaman git zaman
Yanıt çıkmamış ilanlardan
Derken
Postadan bir gün bir memur
«Bir gönderide sana, al bakalım» demiş
Sevinmişte sevinmiş
Hayatında ilk o gün gönderi almış
Ak kağıt üstüne
Kendine kendin gibi arkadaşı
Aynada bulursun yazıyormuş
Lütfen aynaya bak arkadaş aradığında
Kendine kendin gibi

Ahmet KESKİN — DENİZLİ

Abdullah ERTOĞLU

Bir Çizerin Kaleminden

TUTUN ŞUNU!

Yedikçe yedi, şiştikçe şişti... Çıktı lokantadan kemerleri gevşetti!... Gevşettikçe gevşetti... Pantolonu bunu fırsat bildi... Düştü ayağından çıkıp gitti... Yahya Pisboğaz, düştü peşine, bağırdı avaz avaz «tutun şunu» diyerek...

Ama kime ne?.. Herkese eğlence gerek!.. Seyrettiler gülerek.. «Deli mi ne?» diyerek.. Bir çocuk dilini çıkarıp, nanik yaptı. Bir kadın, hayretle baktı adama. Küçük dilini yuterak!..

Kimse yardımcı olmuyordu Yahya Pisboğaz'a durumuna bakarak... Gülüyorlardı sadece, yerlere yatarak... Kimi de, bakıp gidiyordu sırıtarak!..

Yalnız, ilerde, dilenen bir dilsiz vardı... Kapı açtı herkese konuşarak.. «Bırak peşini onun» dedi «sende varken bu göbek.. Tutamazsın sen onu akşama dek.» Bir başkası konuştu..

«Koş!» dedi «Bırakma hiç peşini...»

Biraz komik bulmuş ama, beğenmiş gidişini... Bir diğeri konuştu.. Konuşması çok hoştu... «Abe susak ağız» dedi «Pantolon kaçıyara, sen duruyara... Buncazlar sana neden gülüyara?.. Hepten susak ağız mışın ba!. Te be yağlıyasın tabancazını, alasın hızcazını!» Bu arada Yahya Pisboğazın donu da yarı beline inmiştl.. Pantolonu tut mak isterken ayağındaki donu kaçırmak üzere idi.. Nitekim düştü de... düştü ama, düştüğü yerden kalkamadı Yahya Pisboğaz'ın donu!... Nasıl kalksın.. İçi dolu, ağırlığı buluyordu kimbilir kaç tonu?..

NESİ VAR?

Malı var
Mülkü var..
Parası var
Yolsuzluklardan
(Yolu) var!
Şurada
Bir gariban,
Allahın bir kulu var.
Onun nesi var?
Tutar
Demir'eli över,
Över ha över...
Karnı zil çalarken
Poposu yırtıktan
Böyle çıkarken...
Tutar Demirel'i
Över ha över.
Sorarsanız,
Demirel'e, nesi yok?
Garibanın parkı var
Park da
Bir bankı var...
Lokantalarda
Göz hakkı var.
«Elbet över beni»
Der..
«Söz hakkı var!»

PRENSES

Elleri pamuk gibiydi
«Pamuk prenses» derdim.
Gözleri yumuk gibiydi
«Yumuk prenses» derdim.
Bir boyu vardı, sırık gibiydi
«Sırık prenses» derdim.
Otuzunda çocuk gibiydi
«Çocuk prenses» derdim.
Şimdi düşünüyorum da,
O kızı... Aysel ablayı
«Güzel kızdı» diyor
Bir ses, maziden...
Bırak alayı!...

NEDEN?

Akan su
Pis tutmazmış..
İki saattir
Derede yıkananları
Neden tutuyor
Çıkarıp atmıyor?.

AYIPTIRI

«Pis boğaz»
Dediler adama
Gittl...
Musluk başına,
Çalkaladı ağzını
Gargara yaptı!...
Etmeyin, eylemeyin
Ayıptır beyler!
Hâlâ adama
«Pis boğaz» demeyin..

SÜMÜKLÜ!

«Sümüklü»
Derlerdi Nazmi'ye
Belki,
Mendili yoktu
Silmeğe...
Kimse tercih etmedi
Ona mendil
vermeyi
«Sümüklü» demeğe..

— Yürütecek başka şey bulamadın mı?.. Polisler şimdi peşime takılacak!...

SAATLER DİLE GELDİ BAKALIM NE DEDİ

Şefik Boltik bir emekli kişidir. D.D. yollarından emekliye ayrılmış!. Bir saati varmış, gözü gibi sevdiği.. Bir cep saati!.. İdareden vermişler Şefik Boltik'e bu saati...

Bir gün kaybetmiş saatini.. daha doğrusu bir yankesiciye çarptırmış. Bir üzülmüş.. Bir üzülmüş ki, saatini yelek cebinde arayıp bulamayınca... Çarpılmış üzüntüsünden. Ağız bir tarafa burun bir tarafa gitmiş.. Hani bir suçluyu bulmak için Güvenlik Kuvvetleri her biri nasıl, bir tarafa dağılır?.. İşte öyle bi şey.. Ne var ki.. Şefik Boltik, aslında saatini yankesiciye falan çarptırmamış. Evdeki yeleğin cebinde unutmuş.. Eve gelip, saatini bulunca, bir sevinmiş..... Bir sevinmiş ki.. Heyecandan fazla sevinçten, kalp krizi geçirmiş, kalbi durmuş. Zavallı Şefik Boltik saatini kurmağa bile vakit bulamadan, isim değiştirip bu dünyadan göçmüş!..

Ne şehit, ne gazi, olmuş Niyazi!.

BEKLEYELİM!.

Bilirsiniz.. Yaz gelir, kış gelir. Saatler bir ileri, bir geri alınır..

Radyo anons ediyormuş. «Bu gece bilmem kaçta, saatlerinizi bir saat ileri almayı unutmayınız!» diye.

Nuri'nin karısı Huriye, dedikleri gibi almış saatini ileriye. Kocası da masa saatini bir saat ileri almak için davranmış ama, karısı uriye buna engel olmuş. «Dur ayol» demiş «dokunma ona... (Bir saat ileri alınacak) dediler... İkinci, üçüncü saatler için henüz birşey demediler.. Bekleyelim bakalım, onlar için de, ayrıca bir anons yapacaklar galiba!...»

İŞİ NE?

Alnı açık,
Yüzü pak!
İşi isel
Araklamak!.

GEL DE

Gel de esneme
Masa başında..
Bir politikacı
Gör de karşında.
Gel de esneme
Kardeşim!
Sen de esnersin,
Sen de!..
Öyle demel

MAVİ BONCUK!

Nazar değmiş..
Kadına
Çirkin suratına
Çarpık bacaklarına..
Bakmak isterdim
Doğrusu
Nazar değmeyen
Yanlarına
Oraları
Güzel gibi geldi banal..

SEVGİ

Parayı çok severdi.
Sevmek için parayı,
Ödünç para alırdı..
Sever, okşar, öperdi
Sonra geri verirdi.

DEĞİL

«Deli» desem
Deli değil
«Veli» desem
Veli değil..
İki eli yakamda
Ne istediği
Belli değil!.

TAVUK

Yolduk
Soyduk..
Ne utangaç
Tavukmuş..
Kızartmadan
Kızardı..
Nar gibi!.

evli misiniz?

-BU NUMARALARI KİM YUTAR? DAMAT İŞSİZİN BİRİ!

YAZISIZ

-BÖYLE BİR VAZİYET BANA ZAM İSTEMEMİ ÖNERİYOR.. SEN NE ÖNERİYORSUN?

-ACELEN NE DOSTUM!.. ONU NASIL OLSA GÖRECEKSİN.. YÜRÜ ŞİMDİ!..

-SANA YAKIŞMADI O! AL ŞUNU.. ONU BANA VER SAYIN DOSTUM!

-HAYDİ ŞAMPİYON, YEDİNCİ RAUND!

YAZISIZ

ARABAYI İZLERKEN

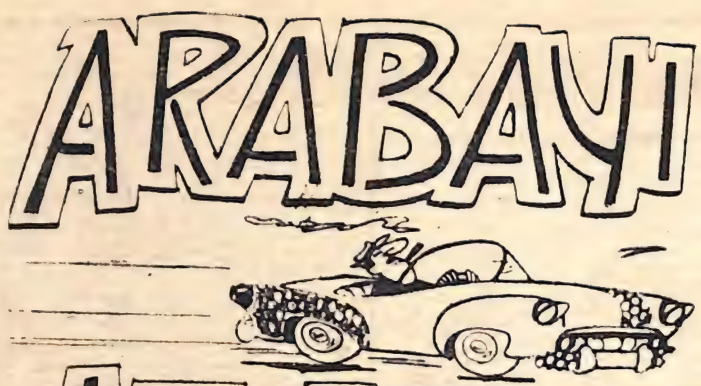

Bİr akşam öncesi, hafta sonu tatillerini kırlarda geçiren komiser Maigret ve eşi evlerine geç dönmüşlerdi. Arabalarını yeni satın almışlardı. Maigret uzun süreden beri bir araba satın almalarında ısrar eden eşine karşı koymuştu.

Bu da doğaldı, çünkü araba sürmüyordu. Böyle bir isteği de yoktu hiç.

Br gün, eşi sıkılgan bir tavırla:

— Mademki sen araba sürmek istemiyorsun, ben süremez miyim arabayı? diye sormuştu.

Bu soruyu ilkin alaylı bir gülümsemeyle karşılayan Maigret, sonra düşünmüş, akıllı ve temkinli karısının fikrini makul bularak onu direksiyon derslerine yollamıştı. Madam Maigret büyük bir ustalıkla çabucak öğrenmişti araba sürmeyi.

Ve işte bir hafta öncesi de küçük yeşil arabalarını satın alarak b'r gün önceki o güzel hafta sonu tatillerini nefis bir şekilde kırlarda geçirmişlerdi. Önce de belirtildiği gibi, gezilerinden geç döndüklerinden, garajları da uzakta olduğundan, arabalarını sokakta, evlerin n önünde bırakmışlardı.

O tatlı yaz sabahı sokağa çıkan komiser Maigret, kapılarının önünü bomboş görerek şaşkın şaşkın bir sağa, bir sola baktıktan sonra:

— Araba... Arabayı çalmışlar! diye mırıldandı.

Hemen her gün, belki sekiz on defa, bu çeşit işler için karakola baş vururlardı ve o alışıktı bu olaylara, hiçte büyük bir önem vermezdi. İstatistiklere göre her semtte yüzlerce araba çalınıyor, bulunuyor, hırsızların bazıları yakalanıyor, bazıları da yakalanamıyordu. Ama kendi arabasının yerinde yeller estiğini görünce, durumu bambaşka bir şekilde hissederek yürekten sarsılmıştı. Şimdi hiçte bu gibi olayların istatistiklerdeki sayı çokluğu ile teselli bulamıyordu.

Kısa bir düşünceden sonra, o an için yapılacak şeyin durumu karısından saklamak olacağına kanı getirdi. Derhal bir otobüse atlıyarak bürosuna gitti.

∴

Bürosunda, günlük raporları okuduktan sonra, oğlu gibi sevdiği genç muavini Lapoint'i çağırarak başına gelenleri anlattı.

— Hemen Richard Lenoir sokağına git Lapoint, dedi. Oradaki bütün dükkânları, kahvehaneleri, barları sorguya çek. Özel olarak, erken açılan içki satan yerleri. Arabamın kaybolduğu bölgeyi ilk önce taramaya çalış. Sonra, eğer biri, olur ya, hırsızı görmüşse, iyi bir şekilde tarifini al onun. Haydi, git şimdi.

Bu önemli görevin kendisine verildiğinden çok memnun, Lapoint gurur içinde büroyu terketti. Maigret, sonra telefonu açarak müfettiş Lapaum'u aradı.

— Başıma kötü bir şey geldi arkadaş, arabamı çaldılar. Ama sen şimdilik bunu kimseye söylemeden araştırmalara başla.

Maigret, müfettiş Lapaum'la bu konuşmayı yaptıktan sonra içini çekerek durumu artık eşine de açmanın zamanı geldiğinde karar kıldı.

Bir saat sonra, bürosundan çıkmak üzereydiki telefon çaldı. Muavini Lapoint'dı. Heyecan içinde olan Lapoint çalışmalarının şimdiden meyva verdiğini belirttikten sonra, esrarlı bir sesle:

— Patron, dedi, yanıma gelebilir misiniz? Bir şeyler elde ettiğimi sanıyorum. Maigret işittiklerine inanamıyordu:

— Neredesin? diye sordu.

— Evinizin arkasındaki Gümüş Gül sokağında Tütün-Bar'da. Hırsız bu sabah oraya uğramış galiba.

— Geliyorum.

Parlak bahar güneşinin daha da yükseldiği yolda heyecan içinde yeniden otobüse atlıyan Maigret, arabasını bu kadar çabuk bir süreden bulabileceğine inanmıyordu.

∴

Lapoint doğru söylemişti. Bar sahibi, komiser Maigret'yi görür görmez başını sallıyarak:

— Arabanın size ait olduğunu bilseydim... dedi.

— Bildiklerinizi anlatınız. Ama durun, ilkin bana bir bardak kahve verin. Bar sahibi aceleyle Maigret'in kahvesini getirdikten sonra:

— Dün gece, çok geç, barı kapamak üzereydik ki, küçük yeşil bir araba geldi, kapımızda durdu...

— Benimki... diye Maigret içini çekti.

— Karım böyle şeylere hiç dikkat etmez, diye adam devam etti. Ama müşterilerimin arabalarının hepsini tanıdığından, nasılsa, onun yabancılığını farketmiş. Bu sabah erkenden barı açtığımda...

— Saat kaçtı? diye Maigret sordu.

— Beş buçuk. İçeri, pantolonlu genç bir kadının girdiğini görerek hayret ettim. Zira onu tanıyordum. Voltaire sokağında bir apartmanda oturan bu kadın ara sıra buraya gelirdi, kahve içerdi. Bu sabah ise bir konyak içtikten sonra, ikinciyi de yuvarladı.

Olayı daha iyi anlamağa başlıyan Maigret, kaşlarını çatarak:

— Sonra ne oldu? diye sordu.

— İçkilerin parasını ödiyerek dışarı çıktı. Bir an ceplerini karıştırdı, anahtarlarını arıyormuş gibi, sonra arabaya girerek ayrıldı buradadan.

— Bu kadını bana iyice tarif edermisiniz, dedi komiser.

Bar sahibinin kadını tarifini dikkatle dinlerken Lapoint'la birer birer kahve daha içtiler. Oradan ayrıldılar. Evine döndüğünde öğle olmuştu.

— Arabamızı mı çalmıvlar! diye nefesi kesilerek kocasının anlattıklarını dinledi madam Maigret.

Mutfakta, ateşte kaynamakta olan dana etinin nefis kokusunu duyan Maigret:

— Ama üzülme, dedi, bulundu bile. Yani bulundu demektir... Onu çalan kadının tarifi ile adresini aldım.

Mutfağın açık penceresi önündeki sofralarında yemeklerini yerlerken artık bu olaya bir eğlence gözüyle bakarak şakalaşıyorlardı. Ama ara sıra madam Maigret'nin bakışları durgunlaşarak içini çekiyordu.

— Umarım, her şey senin dediğin gibi yolundadır.

— Niçin olmasın?

Maigret o gün sofrada iki bardak erik şarabı içtiğinden, evden çıkıp Voltaire sokağına yöneldiğinde oldukça neşeliydi. Voltaire sokağındaki apartmanı çabuk buldu. Kapıcıyı sorguya çekmek, kadının tarifini verdikten sonra hakkında bilgi almakta hiç güç olmadı.

— Jacqueline Aubrin olacak, dedi kappıcı. Sanırım şu an yukarda evindedir.

— Ne iş yapar bu kadın?

Kapıcı omuzlarını kaldırarak:

— Hiç, diye cevap verdi. Serseri kocasına hizmetten başka kuşkusuz...

Maigret gülümsedi. Tahminleri doğru çıkıyordu. Neden onun arabasını çalmışlardı? Bir başkasının değilde, neden komiser Maigret'ninkini? Çünkü, o lâzımdı da ondan. Kapıcıya teşekkür ederek belirtilen dairenin kapısını çaldı.

Az sonra, pantolonlu genç bir kadın kapıyı açtı. Kadının yüzü ve vücudu bar sahibinin tarifine harfi harfine uyuyordu. Kadın, ziyaretçisini tanımış olanlara has bir tavırla:

— Buyrun, sizi bekliyordum mösyö Maigret, dedi.

— Her yaz yapılan sinekle savaş bu yaz yapılmadı —

— Demek iktisadi durumumuz, düzelmiş... Sinek avlamıyoruz!...

Kadını izliyerek, Maigret apartdan içeri girdi.

∴

Maigret'yi salonunda rahat üoltuğa oturtan genç kadın:

— Ben Lyonne'lıyım, diye söz başladı. Kocamla dört sene önce orada taşınarak evlendik. Bir şantiye şefiydi. — İçini çekti — vede çok yakışıklıydı. Sonra, kendisi de farkındaydı bunun. İşte benim felâketimde burada başlıyordu.

Maigret yumuşak bir sesle:

— Böylsine yakışıklı bir genç tarafından, diğer kızların arasından seçilmiş olmakla büyük bir mutluluk duymuştunuz ilkin değil mi, dedi.

— Çok doğru, diye genç kadın hayranlıkla başını salladı. Bir piskolog olduğunuzu biliyordum zaten. Paul — kocam — benimle evlendikten sonra bekarlığındaki gibi flört ediyordu kadınlarla. Ne yazıkki onun yaptıklarına karşılık verecek karakterde değildim.

— Arabamı niçin çaldıız? diye komiser sordu. Çalmak kelimesini kullanmama rağmen, onu çalış şekliniz ve sonraki davranışlarınızla bir hırsızlık olayı karşısında olmadığımı biliyorum. Gerçek maksadınızı anlatın.

Genç kadın alçak sesle:

— Yasalara baş vurup şikâyette bulunamazdım, dedi. Zira bahis konusu olan kocamdı. Suç ortağı olmamı istiyordu aynı zamanda. Doğrudan doğruya komiserliğe geli, sizinle orada konuşmaktanda korktum. Arabanızı çalmak suretile bu çılgınca oyuna giriştim. Büronuzdan başka yerde konuşmak, hemde benim evimde — kocam burada olmadığından bu günlerde — çok daha güvenli olur diye düşündüm. Paul çok değişmişti. Sonraki davranışlarının yanında çapkınlıkları hiç kalıyordu. İçiyor, kumar oynuyordu. Daha az kazanıyor, daha çok harcıyordu. Bir gün, gazetede okuduğu bir dolandırıcılık olayından ilham alarak büyük bir hırsızlık hazırlamağa başladı. Bu hırsızlıkta banada rol verdi. Kabul etmiyecek, yada onu ihbar edecek olursam sonumun kötü olacağını söyliyerek tehditlerde bulundu.

— Şimdi nerededir: diye Maigret sordu.

— Marsilyada. Olayın son detaylarını orada hazırlıyacakmış. Yarın dönmesi lâzım. Sonrada soygun...

— Neresini soyacaksınız:

— Formen sigorta şirketini. Üç adamı da beraberimizde olacak. Akşama doğru, dört buçuk sularında.

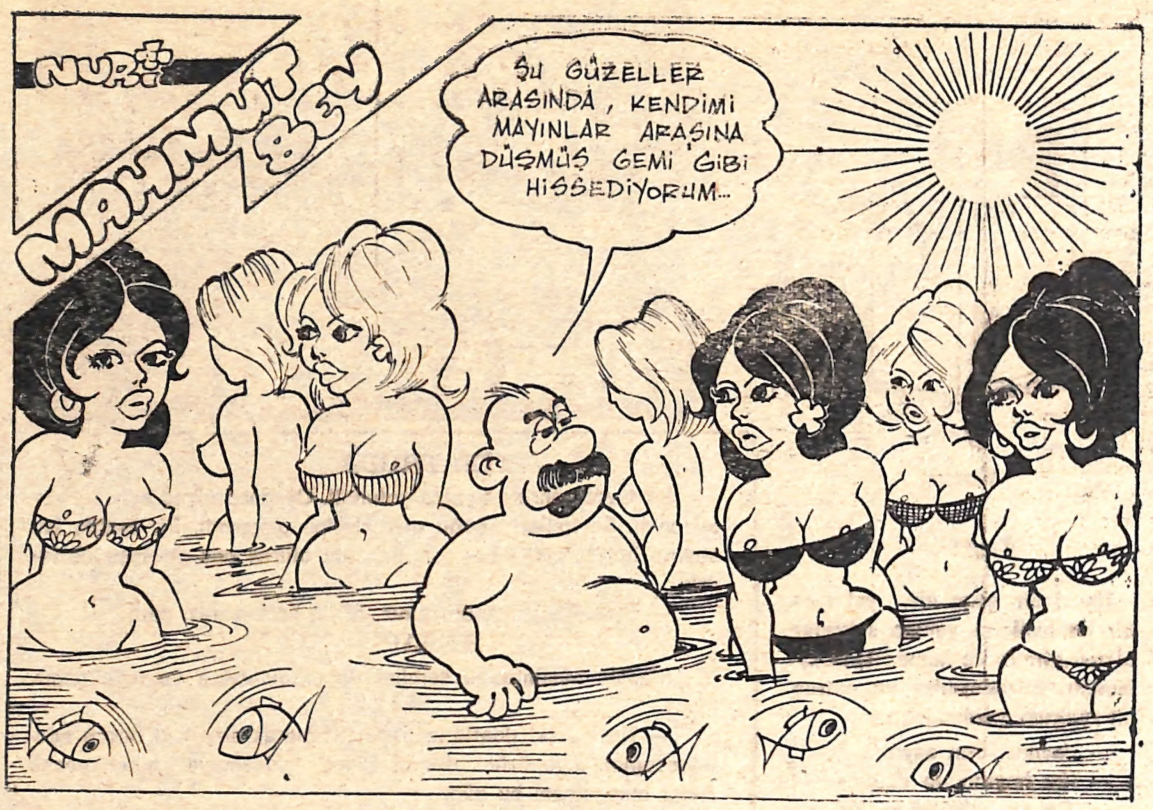

Maigret genç kadından biraz daha bilgi aldıktan sonra, gülümsiyerek:

— Artık bir şeyden endişe etmiyebilirsiniz, dedi.

Ertesi akşam, Formen sigorta şirketinde Faul ve adamları büyük bir kolaylık içinde tutuklandı. Onlar ceza evini boylarlarken, Jacqueline de serbest bırakıldı. Kocasından ayrılması güç olmıyacaktı. Henüz gençti, Paul kadar yakışıklı olmasa bile ondan çok daha dürüst bir erkekle pek güzel yeniden hayatını kurabilirdi.

∴

Maigret'ler mutfaklarındaki yemek masası başında yemeklerini yerlerken pencereleri yine ardına kadar açıktı. Tatlı bir yaz rüzgârı giriyordu içeri. Yeşil arabaları da yine kapılarının önündeydi.

— Baksana, diye madam Maigret konuştu, hala bana söylemedin sen arabanın nasıl çalındığını.

Salçalı yahniden büyük bir parçayı iştahla ağzına atan Maigret.

— Aslında arabamız çalınmamıştı, diye cevap verdi. Sadece, tehlikesiz bir şekilde benimle nasıl konuşacağını tasarlıyan zavallı bir kadının oyunuydu.

Madam Maigret, kocasına bakarak gülümsedi. Bu gülümseyişte, bir çocuğun sözlerine karşı duyulan iyi niyet saklıydı.

Lionel SİNCLAİR
Çeviren : Süheylâ AYKUT

— Eski savaş gazileri yardım elinin uzatılmasını istedi —

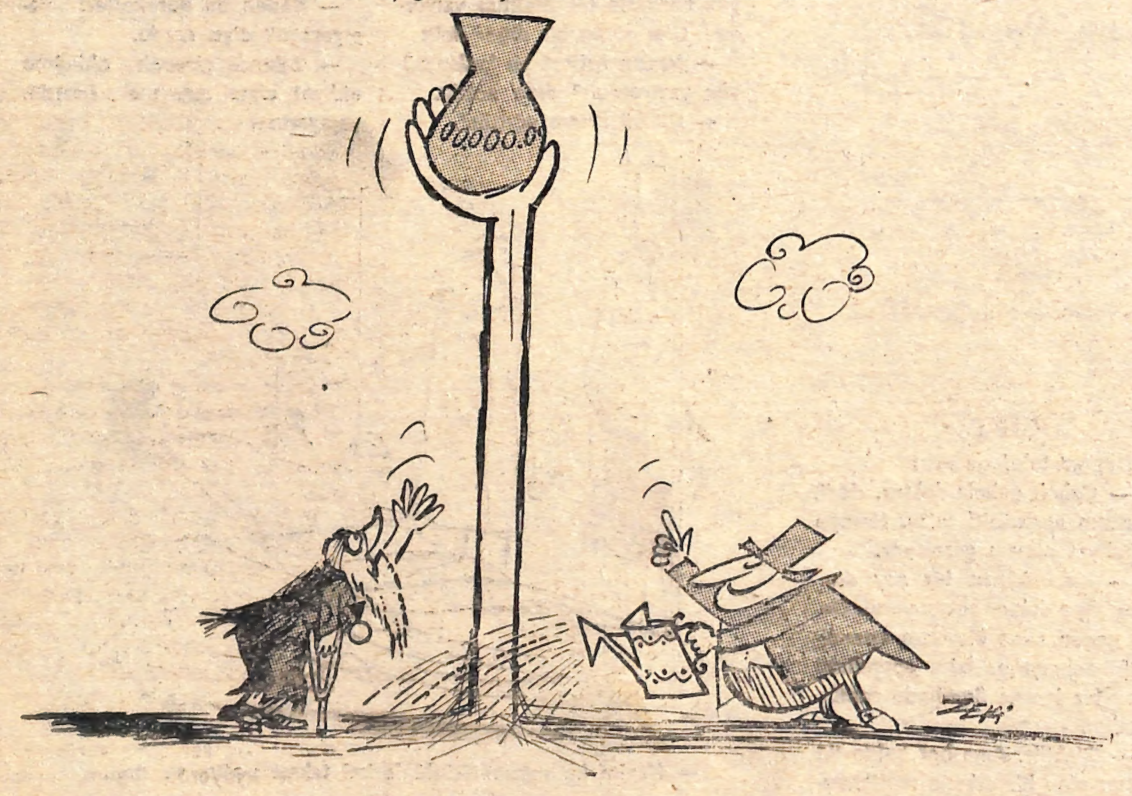

— Yeter mi?.. Biraz daha uzatayım istersen!...

Akbaba

Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Ergin Ortaç

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer Caddesi No: 8 . 10, Daire: 3. İstanbul

Telefon : 22 18 11

İLÂN FİYATI : Kapak içi santimi 60 lira, iç sayfalar 65 lira.

Fiyatı : 250 kuruş,

ABONE FİYATLARI : Yurt içi yıllığı 125.— TL. Altı aylığı 62.50 TL. Yurt dışı yıllığı 250.— TL. Altı aylığı 125.— TL.

Dağıtım :
Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

MİLLETLER GÜLÜYOR..

Yazısız

— Gel buraya herif, elinden bir kaza çıkacak!...

YAA!

Haval bir genç kız, yakışıklı bir delikanlının yanına sekreter olarak girmiş ve hemen işe başlamıştı. Bürodaydılar ve patron bir mektup yazdıracaktı.

— Yazınız. Ben sayın...

— Kız hayran ve dalgın:

— Bakın hele, diye bağırdı, bense adınızın Albert olduğunu sanıyordum!..

TİYATRODA

Bir taşra şehrine tiyatro gelmişti. Oynanan piyes son derece sıkıcıydı. Seyircilerin çoğu geldiklerine pişmandı. Bir aralık, bir seyirci horuldamağa başladı. Yanında oturan onu yavaşça dörterek:

— Uyuyanları uyandırırsınız, böyle horlarsanız, dedi.

HESAP

Madam Macintoshe samimi dostlarını evine yemeğe çağırmıştı.

— Ne yazıkki dostlarım, aperitif olarak size içki ikram edemiyeceğim, diye özür diledi. Çünkü içki almıya gidemiyecek kadar meşguldüm bu gün.

— Hiç üzülmeyiniz, dedi, her birimize birer buçuk frank verirsiniz olur biter.

BEBEK

Oyuncak satan bir mağazaya giren kadın, taş bebeklerin sıralandığı raflarda bebekleri inceliyordu. Bunu gören tezgâhtar bir bebeği alarak:

— Bunu alınız madam, dedi, onu yatırdığınız zaman hakiki bir bebek gibi hemen gözlerini kapatır,

Kadın gülümseyerek:

— Hakiki bir bebeği hiç yatırmadığınız anlaşılıyor, diye cevap verdi.

AMA?

Bir möyö, yerleştiği otel odasına garsonu çağırarak:

— Bu pencerelerde perde yok, dedi.

— Önemi yok efendim, diye garson cevap verdi. Nasıl olsa karşıda komşu yok.

— Olabilir.. Ama ayakkabılarımı nasıl parlatacağım ben?

HAZIRLIK

Bir möyö, yolda giderken her her köşe başında hangi yöne sapıyorsa sağ, yada sol kolunu uzatıyordu. Dostlarından biri:

— Neden bu hareketleri yapıyorsun? diye sordu.

— Yakında girecek olduğum ehliyet alma sınavına hazırlık yapıyorum!

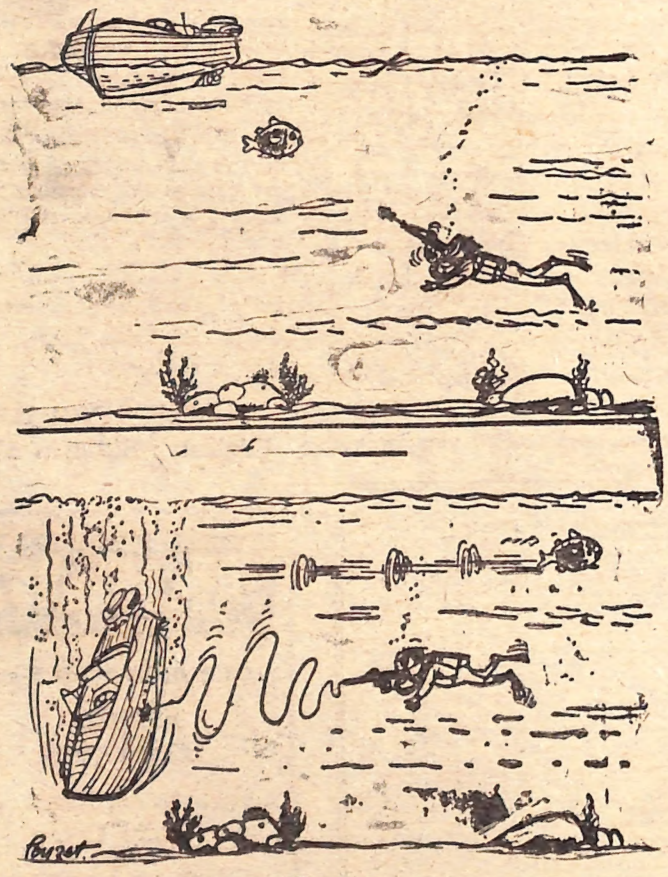

Yazısız

GÜÇ!

Sekiz yşınd bir kız, annesine sordu:

— Büyüdüğüm zaman, hiç evlenmiyecek olursam, Ursula teyzem gibi ihtiyar kız mı olurum?

— Evet yavrum, diye annesi cevap verdi.

— Peki... Evlenecek olursam, babam gibi bir kocam mı olur?

— Tabii.

Küçük kız içini çekerek:

— Kadın olmak ne kadar da güç! diye mırıldandı.

NEDEN?

Bir ruh hastalıkları kliniğinde, bir deli karısına son derece büyük harflerle bir mektup yzıyoradu. Onu gören bir diğer deli:

— Neden hrfleri bu kadar büyük yazıyorsun? diye sordu.

— Çünkü kıram sığırdır!

GÜVEN

Bir otel odasında nihayet yalnız kalmışlardı yeni evliler.

— Sevgilim, her halde annen sana evlilik hakkında bazı şeyler, nasihatlar vermiştir, dedi erkek sıkılgan bir sesle.

Kız gülümsiyerek:

— A, elbette, diye cevap verdi. Ama ben onun söylediklerini hesaba katacak değilim. Kendi tecrübelerime güveniyorum bu yöndel.

ÇİFT

Dupont telefonu açtı:

— Çabuk gelinız doktor, dedi, karımın apandisiti tuttu. Hemen ameliyat olması gerekiyor.

— Bu imkânsız bir şey dostum, diye doktor cevap verdi. Daha geçen sene karınızın apandisitini almıştım. İki apandisiti olan bir kadına ömrümde rastlamadım.

— Olabilir. Ama her halde iki karısı olan bir erkeğe rastlamışsınızdır!..

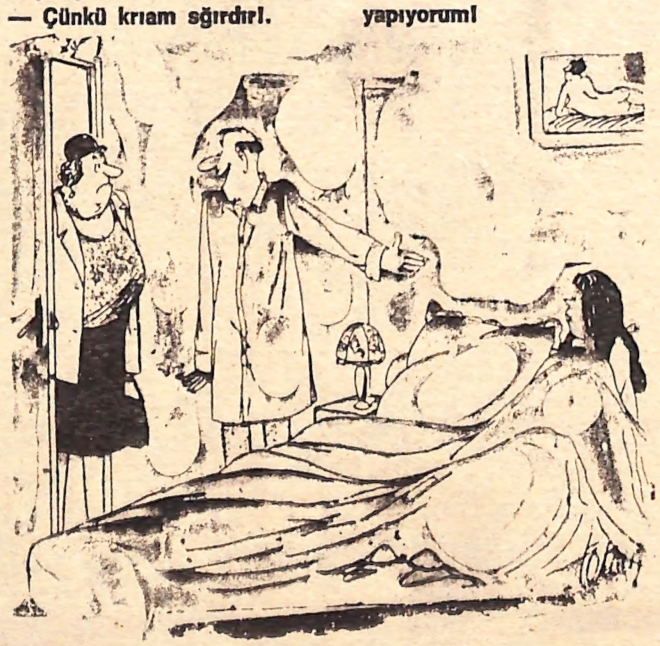

— Napim karıcığımı Gözlüklerimi takmamıştım ve onu, sen sandım!...

düşünmeyin

ZİRAAT BANKASI

her yerde her zaman

SİZLERLE

Akbaba

- MAYOMU NASIL BULDUN?
- ARIYORUM HENÜZ BULMUŞ DEĞİLİM HANİ NEREDE MAYON?

- NE VURUYORSUN BE?

- PEKİ, BURAYA BAŞINCA NE GİBİ BİR ŞEY OLUYOR?

- HANIMIN HEDİYESİ... BEN DE ÇEKECEĞİM BU İLK RESMİ HANIMIMA HEDİYE EDECEĞİM!

- BUNU DA ELİMDEN ALMA BABA!
- PEKİ OĞLUM, BIRAK O HALDE YATAĞIN ÜZERİNE GİT!-